

V I E N Y B Ė

Paveiksluotas Amerikos lietuvių savaitraštis

73 M. 18 N.

BROOKLYN, N. Y.

1959 M. GEGUŽĖS (MAY) 8 D.

Tel. APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

DABAR

JUOZAS TYSLIAVA

Mussolini sakydavo, kad fašizmas netinkamas eksportui. Gerai. Bet kaip su barzdomis, kurias dabar Kubos Castro mėgina eksportuoti?

Tai, kas šiomis dienomis įvyko Panamoje, rodo, kad lotyniško tipo revoliucijos tikrai netinkamos eksportui. Visi Kubos revoliucionieriai, pasiskubinę išlipti Panamoje, dabar kukuoja kalėjime...

Tiesa, kalbama, kad kiti, nespėję išlipti, kubiečiai pasukę į Guatemalą. Bet ir jie, greičiausiai, turės bėgti, kur barzdos neša...

Vienas lietuvių laikraštis skelbė, kad dabartinis Kubos premjeras esąs komunistas. Kas tau! Castro yra toks pat komunistas, kaip Peronas — išnešęs kudaikių ir pinigų iš Argentinos.

Tai jonvaikiai, kuriems valstybė yra reikalinga tik tiek, kiek jie gali ją aplėšti.

Aš labai nuostabiškai bijausi, kad mūsų mielų bendruomenininkų neprarytų jų pačių sukurtas popierinis slibinas.

Be jau esamų nesuskaitomos daugybės organų, štai atsirado dar vienas — Informacijos Žinyba, kurios tikslas "apartiti ir skleisti Lietuvių Bendruomenės ideologiją bei informuoti apie Lietuvių Bendruomenės reikalus."

Galva, ar žinai, sukasi, išsibridus į tą biurokratizmo brūzgyną: seniūnijos, apylinkės, apygardos, tarybos, valdybos ir vėl tarybos, o su jomis, žinoma, batalijonai seniūnų, pirmininkų, vicepirmininkų, sekretorių, išdėininkų ir kitokių aukštesnio ir žemesnio rango pareigūnų.

Juk tai generolų armija be kareivių...

Skaityu paskutinio Rusijos caro dienoraštį. Idomus. Ypač prieš galą, revoliucijos išvakarėse. Pavyzdžiui, atvykęs į Carskoje Selo, Mikė rašo:

"Jie norėtų, kad aš tuojau grįžčiau į sostinę. Bet aš čia užimtas svarbesniais reikalais. Aš dirbu miške. Man reikia iškirsti daug beržų. Jie ten šaudosi. Aš nesuprantu, ko jiems reikia."

Aščiau matai, kad žmogus nenori būti caru.

Po penkiolikos metų perskyrimo čikagietis M. Kiela pasitinka savo žmoną aerodrome: iš k. į d. dr. Vaškeliūtė, Kielos tėvas, Kielienė, Kiela, Leonienė.

P. Leono nuotrauka

Tiesiai iš Lietuvos... į vyro glėbį Chicagoje

Po penkiolikos metų perskyrimo atvyko Emilija Kielienė su sūnumi Arvydu. Sužadintos ir kitų perskirtųjų šeimų viltys. Procedūra artimesiems iš Lietuvos atsigabenti.

(And say'st thou that exile is not death?) "Ir sakai, kad tremtis nėra lygi mirčiai?" — klausė klasiškos Shakespeare meilės tragedijos herojus Romeo atskirtas nuo savo mylimosios Julijos. Kiek milijonų kartų panašus klausimas kilo tikstančiams tautiečių, atsidūrusiems Amerikoje, pagalvojus apie paliktus mylimuosius Lietuvoje? Tokios statistikos niekas neveda, bet skaičiai būtų tikrai imponantūs. Nemažai panašūs klausimai kamavo čikagietį Marijoną Kielą dėl karo aplinkybių Lietuvoje 1945 m. palikusi nesčią žmoną Emiliją. Jų asmeninėje istorijoje tikrai nesunku išsivirti klasiškos Romeo ir Julijos tragedijos bruožų, nes abu buvo labai jauni ir ką tik vedę. Turėjo praėiti 15 metų iki mūsų moderniškas Romeo, gražiai išsikūręs Chicagoje, galėjo nuvykti į Midway aerodromą pasitikti savo žmonos ir sūnaus. Tai buvo 1959 m. balandžio 15 d.

Dar š. m. kovo mėnesį Emilija nesitikėjo pamatyti savo vyro, nors paskutiniiais metais turėjimas vyro ar šiaip artimų giminų Amerikoje jau nebuvo laikomas nusikaltimu. Balandžio 7 d. ji su gražiai išaugusiu sūnumi Arvydu buvo pakviesti atvykti į Amerikos ambasadą Maskvoje sutarkyti paskutinių formalumų ir už savaitės skandinavų linijos lėktuvu jau išskrido į New Yorką. Vienintelis nemalonumas visoje kelionėje juos ištiko New Yorko muitinėje, kur muitininkas atėmė lauktuvėm vežamą lietuvišką rūkytą deką, nes maisto produktus į šį kraštą dėl sanitarinių sumetimų keleiviams įsivežti draudžiama.

Jauna (34 m.), graži, maloni ir labai simpatinga Emilija Kielienė ir porą savaitių pabuvusi Amerikoje dar nesidavė. Sako, Lietuvoje į visokius "make up" žiūrima kreivai, nors šiaip nuo mados diktatūros nesulaiko jokios "geležinės už-

dangos" — ir Lietuvoje moterys nešioja batukus smailiais galais (kaina 280-350 rublių). Emilija iš profesijos yra buhalterė ir dirbo kooperacijos įmonėse Airiogaloje ir kituose mažuose miesteliuose. Atlyginimas buvęs 550 rublių mėnesiui plus dar premija įmonės direktoriui ir buhalteriu! už plano išpildymą (iki 70% mėnesinio atlyginimo), tai sudarydavo viso labo apie 800 rublių mėnesiui. Ukinis gyvenimas paskutiniiais metais žymiai pagerėjęs, patogus ir nebrangus susisiekimas autobusais. Provincija esanti šimtu nuostabių lietuviška, daugiau rusų esą Vilniuje, tačiau ir ten tarnautojai bei valdininkai, turi reikalų su publika, privalo išmokyti lietuviškai. Kai kurios kainos: sviestas — 28 rb. kilogramas, geros angliškos vyrų medžiagos mtr. valdinėje krautuvėje apie 500 rb., moderniškos moteriškos medžiagos: nylon, tafta, pliu-

(Nukelta į 3 psl.)

Vienos lietuvės karas su policija ir ugniagesiais Philadelphijoje

Kaip visi karai, taip ir šis prasidėjo iš mažos kibirkstėlės.

Karas tęsėsi tris valandas. Stipri ir didelė policijos bei ugniagesių "armija" sunkiai nugalėjo vieną silpną, bet narsią moterį.

Ta moteris tai lietuvė Kotryna Ranonienė, 70 metų amžiaus našlė, gyvenanti Mt. Vernon gatvėje, Philadelphijoje. Šioje gatvėje ir vyko karas, kurį aprašė Philadelphijos dienraščiai savo pirmuose puslapiuose.

Antroje gatvės pusėje yra Kazio Romano laidotuvių įstaiga. Tos įstaigos vežimas kartais būdavo pastatomas prieš Ranonienės namus. To ji nepažadavo.

Ir atsitiko taip, kad aną trečiadienį prie jos namų kažkas ėmė plauti automobilius. To Ranonienė jau buvo per daug. Ji prisipylė kibirą kažkokio purvino vandens ar pamazgų ir pylė tiesiog ant automobilių plovėjų. O tie plovėjai tai buvo laidotuvių direktoriaus

Kotryna Ranonienė svaigo atgal nesprogusias ašarines bombas.

padėjėjai. Jie tuoj pašaukė policiją.

Policija negalėjo su Ranoniene susikalbėti. Ranonienė angliskai nesupranta. Kalba tik lietuviškai. Ji paspruko nuo policijos, bėgo į savo namų vidų. Užrakino priekines duris. Paskui pasirodė trečio aukšto lange su šautuvu rankoje.

Atvyko daugiau policijos. Net vyriausias inspektorius. Taip pat ir keletas detektyvų. Jie bandė švelniai su ja kalbėti žodžiais ir gestais. Bet Ranonienė laikėsi tvirtai, su šautuvu, jos mirusio vyro paliktu.

Pora detektyvų išlaužė pro priekines duris ir užšliauzė laiptais augštin. Ranonienė paleido ugnį, išplėsdama sienoje aštuonių colių skylę. Detektyvai pasitraukė.

Buvo pašaukta daugiau policijos ir ugniagesių. Susidarė trisdešimt penkių vyrų ginkluota pajėga. Ranonienė nepasidavė.

Vėliau buvo pašauktas iš darbovietės Ranonienės sūnus Jonas. Jis bandė motiną perkalbėti. Nepavyko.

"Ji sako šausianti kiekviena, kas įeis į namus. Net ir mane. Bet nešausianti į gatvę." Toks buvo sūnaus pranešimas.

Atvyko ir kunigas Jurgis Degutis iš šv. Andriejaus parapijos. Bet Ranonienė neklausė ir kunigo.

Tada prasidėjo tikras karas. Policija ėmė svaityti ašarines bombas. Oras buvo pilnas baltų, altrijų dujų. Karą sekė pusės tūkstančio žmonių minia.

Nesutramdoma Ranonienė dar pasirodė lange, su šautuvu rankoje. Ji sviedė atgal du dujų sviedinius, baltomis dujomis trykstančius.

Vienas detektyvas kapitonas užšliauzė į trečią aukštą. Ranonienė jį pamatė ir šovė. Detektyvas numetė sviedinį, kuris sprogo netoli jos.

Karas vis tęsėsi. Ji numetė dar du nesprogusius sviedinius į

VIRŠUJE: Kotryna Ranonienė, kapituluoja. Kadangi kopėčios buvo trimis pėdomis pertrumpos, du policininkai užnėrė virvę jai per juosmenį ir leido žemyn. Paskui, (kairėje) ugniagesys sučiupęs Ranonienę nusinėšė ją žemyn:

gatvę. Net minia sukliko.

Pagaliau Ranonienė kapituluavo. Ji krito ant palangės. Bet ugniagesiai negalėjo jos pasiekti: kopėčios buvo trimis pėdomis pertrumpos.

Du policininkai su dujinėmis kaukėmis įėjo į jos kambarį ir užnėrė virvę jai per juosmenį. Nuleido ją tiek žemyn, kad galėtų pasiekti ugniagesiai, stovėdami ant kopėčių.

Nešama žemyn, ji pradėjo siūbuoti ir vos nenustūmė ugniagesių.

Minia sukėlė jai ovacijas.

Ranonienė ir trys policininkai buvo nugabenti į ligoninę. Ligoninėje ji buvo pripažinta visai sveika.

J. JAKIMAVIČIUS

Negalėdami geruoju susikalbėti su Ranoniene, policija ėmė svaityti ašarines bombas.

Trečiokas Agency

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTŪRA

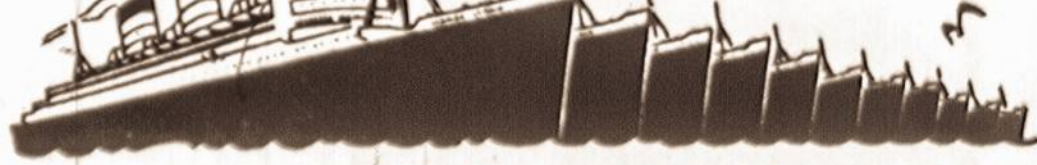
KELIONĖS - visokiomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas. Įvairiausios ekskursijos. Sudaromi ir tvirtinami imigracijos bei kelionių dokumentai.

PINIGAI - su pilnu užtikrinimu siunčiami į visus pasaulio kraštus, įskaitant ir rusų okupuotus. Persiuntimas į Lietuvą iki \$300 kainuoja \$1.65. Už \$1 išmoka 10 rublių.

APDRAUDA - visokiausios rūšies sutvarkoma per geriausias ir tvirtiausias kompanijas.

NUOSAVYBIŲ - pirkimo, pardavimo ir finansavimo reikalais sąžiningas pataravimas.

FEDERALINIŲ MOKESČIŲ - Income Tax - paruošimas.

Albinas ir Kazys Trečiokai
311 WALNUT STREET, NEWARK 5, N. J.
Telefonas Market 2-4867

L Aidotuvijų Direktorai

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JOE & JOHN FRIENDLY SERVICE

JONAS KARPUS
JUOZAS KAZLAS
Savininkai

- SUNOCO -

Tel. APplegate 7-9515
GAS - OIL - TIRES
BATTERIES

A to Z LUBRICATION
588 Jamaica Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Highland Place kampas

Lietuviškoje Chicagoje

Laukiama Juozo Tysliavos

Jis pakviestas pagrindiniu kalbėtoju A. Vanagaicio minėjime. Mūsų dainininkų pasisėkimai. Pasigendama „Dr.“ J. Bajerčiaus.

Gegužės 24 d. Chicago Marijos Aukš. Mokykloje įvyks Antano Vanagaicio minėjimas, kurio pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Juozas Tysliava. Muzikiniai minėjimą įrems Stasys Baras, Monika Kripkauskienė ir Jonas Vaznelis, palydimi A. Kučino. Tikimasi pilnos salės klausytojų.

Paprastai gerai informuotose sluoksniuose spėjama, kad Tautinės Sąjungos seimas Detroite gegužės 30 ir 31 d. d. valdybą išrinkis iš newyorkiečių tarpo. Vienas iš svarbiausių naujosios valdybos uždavinių bus dalyvavimas ALTE klausimas. Nurodoma, kad tą klausimą New Yorke bus lengviau išspręsti negu Chicagoje, kur nelemtai vis išimtinai daugiau asmeninio pobūdžio interesai.

Chicago Lyric operos dirigentų asistentas Aleksandras Kučinas jau pradėjo ruošti Chicago lietuvų vyrų chorą Lyric operos R. Wagnerio "Skrajojantčio Olando" pastatymui šį rudenį. Viso bus trys spektakliai. Pasiruošimui numatyta 30 apmokamų valandų repetitijų. Operos programoje lietuvų vyrų choras bus paminėtas kaip vienetas.

Gegužės 2 d. Prudencija Bičkienė dainavo pagrindinę Maženos partiją Chicago Business Men's orkestro Smetanos Parduotosios Nuotikos operos spektaklyje (koncertinė forma) Chicago Orchestra Hall. Solistė 3,000 klausytojų tarpe susilaukė didelio pasisekimo.

Stasys Baras šį rudenį dainuos Radameso partiją AIDOS operos pastatymuose St. Louis ir Kansas City miestuose. Su P. Bičkienė jis turės eilę koncertų universitetuose.

Aldona Stempuzienė po mūsų CARMEN premjeros gavo pakvietimą audicijai Chicago

Park District'e. Toji institucija Chicago Grand Parke vasaros metu ruošia įvairius daugiausia simfoninius koncertus.

Vienybės žinia, kad buvęs bendruomenės Chicago apygardos vadas "dr" J. Bajerčius

grįžęs Lietuvon labai sujaudino jo kreditorius, kurie žadėjo sukurti savo "bendruomenę" skolem įieškoti.

Pereitą savaitgalį Chicago staiga užklupo karščio banga. Temperatūrą pėrsoko 90°.

TIESIOG IŠ LIETUVOS...

Emilija Kiellenė su sūnumi Arvydu namuose.

M. Kielos nuotrauka

(Atkelta iš 1 psl.)

Šas verunamos 100-200 rb. už mtr. nylon kojines, kurių galima gauti įvairių rūšių vietinės ir užsieninės gamybos apie 35 rb., skarelės irgi apie 25-50 rb.

Kiellenė, kaip ir Igaunio, atvykimas sužadino ir kitų tautiečių, turinčių Lietuvoje artimuosius, viltys. Kokia yra tokio atvykimo procedūra? Klekvienas Amerikos gyventojas, kad ir nepilietis, nors piliečiui lengviau, gali atsigabenti be kvotos žmogą ir mažamečius ar nepilnamečius (iki 21 m.) vaikus. Tam tikslui yra parašomas specialus pakvietimas (Invitation) patvirtinamas notaro, vietinių valdinių įstaigų, valstybės departamento bei sovietų ambasados Washingtone ir siunčiamas kviečiamam asmeniui į Lietuvą, kuris su tuo pakvieti-

mu pradeda daryti žygius gauti užsienio pasą. Iki to momento visas vyksta gana sklandžiai, bet vėliau prasideda nežinia.

Valstybės Departamento žiniomis per paskutinius penkis metus sovietai į Ameriką išleido tik 50 žmonių, daugiausia senesnio amžiaus žmonių ir motinų. Lietuvių jų tarpe iki šio laiko buvo tik viena Gaučienė (Gavkienė), atvykusi jau prieš porą metų, nors pastangų buvo daroma labai daug.

Vienas labai energingas čekagietis, jau kelis metus kovojęs už savo vaikų atsigabenimą iš Lietuvos, yra išbandęs visus galimus būdus, pradėdamas su prašymu Jungtinėm Tautom, (jų gen. sekr. pasiteiravo ar jis galys jo pavardę su pageidavimais perduoti sovietų delegacijai), baigiant asmeniniu prašymu Mikojanui, pastarajam viešint Chicagoje. Jo reikalu į Maskvos įstaigų duris beldėsi daugelis žymių amerikiečių, jų tarpe ir A. Stevensonas, kurio prašymas padėjo į Ameriką atvykti ir Emilijai Kielienei. Užtاريو jis prašė ir Illinois gubernatoriaus Strattono ir viceprezidento Nixono, kurie netrukus žada lankytis Sovietų Sąjungoje. Atrodo, kad užtariam žymių amerikiečių turi nemažos reikšmės.

HARTFORDO LIETUVIAI

Hartfordo Liet. Dramos Studija šį seštadienį, gegužės 9 d., 7 val. vak., parap. mokyklos salėje stato žymaus lietuvų dramaturgo P. Vaičiūno 5 veiksmų veikalą "Prisikėlimas". Tai bus nepaprasta kultūrinė pramoga. Matysime išpūdingą vaidinimą, Ipolito Tvirbutis režisuotą, jo aktorius vaidinimą. Šis teatras apvainikuos mūsų kultūrinę veiklą šio pavasario proga.

Autorių P. Vaičiūna esu matęs tikrai iš tolo, būdamas Lietuvoje 1935 m. Savo fizionomija, gestikuliacijomis, žodžiu, savo nuotaikomis jis man atrodė tikras komedijantas. Vis dėlto jis yra vienas iš žymiausių Lietuvos dramaturgų. Spėju, kad šis jo veikalas ne tikrai sočiai prijuokins stebėtojus, bet ir gailią akarą ištrauks. Ipolitas Tvirbutis ir jo aktoriai, sunkiai dirbę keletą mėnesių, ruošdamiesi šiai premjerai, neabejoju, P. Vaičiūno veikalą suvaidins taip, kaip autorius norėtų. Patariu visiems Hartfordo ir apylinkės lietuviams pamatyti šį vaidinimą.

Nedaug žmonių turi tiek energijos, sumanumo ir pagaliau lėšų. Viena čekagietė, palikusi Lietuvoje mažą mergaitę, nelauktos talkos susilaukė iš savo darbdavio milijonieriaus, turinčio prekybinių reikalų su sovietais. Tas būdamas Maskvoje nesigailėjo pastangų — mergaitę, dabar jau 14 metų, buvo išsukta su savo globėja į Maskvą, pasimatė su savo motinos darbdaviu, — tačiau leidimo išvažiuoti iki šiol dar negavo.

Kiek daug žmonių rūpinasi savo artimųjų atgabenimu galima spręsti iš to fakto, kad vienas New Yorko advokatas, kurio tarpininkavimas padėjo Amerikon atvykti Gaučienėi ir ukrainietei Olin, į pasiteiravimus atsako ne individualiai rašytais laiškais, bet spaustuveje atspausdintais cirkuliarais. (Jo honoraras iki šiol buvo: 500 dol. avansas ir 2,000 pageidaujamas asmeniui atvykus.) Kelionė iš Maskvos į Chicago kaštuoja 400 dol., galima Maskvoje užsimokėti ir rubliais. (VM)

RAMOVIEČIŲ VAKARAS

Neseniai įvyko Lietuvos karių ir savanorių gražus pobūvis, kuriame dalyvavo Karlo Zurnalo redaktorius Z. Raulinaitis iš Brooklyno, taip pat ir administratorius L. Bileris. Buvo iškilmingai ir pagarbiai paminėti Lietuvos savanoriai kariai, Zuvusieji už Lietuvos nepriklausomybę. Gražias kalbas pasakė Z. Raulinaitis ir kiti. Išpūdingas buvo ir Benesevičiaus pasakytas vaizdelis iš savanorių kovų. Ramoviečiai verti pagarbos už šį vakarą.

LIETUVIŲ DIENA

Dabar laukiame vasaros sezono gegužinių, juo labiau nepaprastos gegužinės — Lietuvių Dienos, kurią rengia JAV LB Hartfordo apygarda, t.y. visos LB apylinkės Conn. valstybėje. Komisija programai paruošti: prof. Vyt. Marijokius, inž. Vyt. Pileika, inž. A. Kudirkė, V. Nenortas, Z. Strazdas ir kiti. Akademinio jaunimo ir liet. skautų vadovai bei sporto vadovybės ruošia meninę programą. Hartfordo LB valdyba ir nariai talkina apygardos vadovybei. VMK

SPILT MILK

Man's home robbed. Heartbreaking. Crying over spilt milk. See us before too late: Hartford Burglary Insurance. You need it. NOW.

Albert J. Peters
GENERAL INSURANCE
116-55 QUEENS BLVD
FOREST HILLS, N. Y.
VIRGINIA 3-1477
HARTFORD ACCIDENT AND INDEMNITY COMPANY
Hartford, Connecticut
© 1958 A. J. P. Co.

EVERGREEN 5-3700

2222 PITKIN AVENUE
BROOKLYN 7, N. Y.
COR. VAN SICKLEN AVE.

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

**PASKUTINIS DIVIDENDAS
PAKELTAS IKI**

3 1/4% metams

(3% reguliaraus ir 1/4 extra)

**SKAIČIUOJAMAS
METŲ KETVIRČIAIS**

Taupyk čia - Daugiau uždirbsi! - NELAUK!

**THE Kings County
SAVINGS BANK**

Incorporated 1860

2 PATOGIOS ĮSTAIGOS:

125 Broadway prie Bedford Avenue
529 Eastern Parkway prie Nostrand Ave.
Member Federal Insurance Corporation

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY
Established in 1886

Juozas Tysliava, Editor & Publisher, 192 Highland Blvd., Brooklyn 7, N. Y., Tel. APplegate 7-7257. Vytautas Meškauskas, Associate Editor, 2625 S. Harvey, Berwyn, Ill. Tel. Pioneer 9-2588.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn N. Y. Subscription Rates: USA, Canada and other countries \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

Spyrimai, rimai, įžeidimai

Tie trys žodžiai tinka apibūdinti tam, kas neseniai atsitiko JAV Senate. Žodžiai rimuoti, nes ir Senate buvo kalbama rimais (to amerikiečių spauda, rodos, neminėjo).

Clare Boothe Luce, žymi moteris, rašytoja, respublikonė, buvusi ambasadorė Italijoje, dabar prezidento buvo skiriama tokioms pat pareigoms Brazilijoje. Senatas paskyrimą patvirtino 79 balsais prieš 11.

Griežčiausiai prieš poną Luce kalbėjo senatorius Wayne Morse iš Oregono, buvęs respublikonas, dabar demokratas. Jis priminė jai žodžius, kadaise jos pasakytus prieš prezidentus Rooseveltą ir Trumaną.

Ponia Luce, gražiai padėkojusi Senatui, senatoriui Morse atsikrėto šiais žodžiais: "Mano vargai, žinoma, prasi-dėjo tada, kada senatoriui Morse įspyrė į galvą arklys."

Žodžiai aštrūs. Senatoriui Morse įspyrė arklys į žandą Virginijos parodoje 1951 metais.

Morse, lyg tyčia, rimuojasi su arkliu (Morse - horse). Ponia Luce dar pridėjo: of course. Sakykit: ar tai ne žaismingas eilėraščių?

Arklio rimas, pasirodė, nėra joks žaidimas. Tai senatoriaus įžeidimas. Bet ponia Luce jį pavartojo irgi įsižeidusi. Po to jos vyras pareiškė, kad jos misija pagrindinai sukompromituota kelių piktų žmonių. Ji turinti rezignuoti. Taip ji ir padarė.

Teisingai viename laikraštyje pavaizduota: arklys spiria senatoriui Wayne Morse, o senatorius spiria ponai Clare Boothe Luce.

* Jungtinės Amerikos Valstybės sutikslančios dalyvauti viršūnių pasikalbėjime su Chruščiovu tik tokiu atveju, jei užsienio reikalų ministerių konferencija, prasidedanti sekančią savaitę Zenevoj, užtikrinsianti vaisingas valstybių galvų diskusijas. Sekretorius Herteris ši savaitgalį planuoja vykti į Bonną, kur turėsias pasimatymą su Vakarų Vokietijos kancelieriu Adenaueriu.

Knygu parašėje

IMPROVIZACIJA VADINAMA LIETUVA

Mano gyvenimo kelias artėja prie galo... O tenai visko buvo: ir gerų kelių, ir šunkelių, ir kalvelių, ir dau-bų; buvo daug klampių pelkių ir purvo -

- aiškinasi savo atsiminimų knygos žangoje pulk. K. Žukas. Knyga vadinasi ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ. Esmiau ją ir rankas labai atsargiai, nes, kaip teigia žinovai, mūsų literatūros stiprybė yra lyrika, poezija, todėl jos daug pasitaiko ir mūsų atsiminimuose. Žinoma, dažnai tokios lyrinės vietos nieko bendro neturi su tikra lyrika, jos tik paprastai nuobodžios. Lyrinėmis mes jas vadiname tik mandagumo ir pagarbos autoriaus amžiu. Žuko knyga skiriasi tuo nuo kitų mūsų atsiminimų, kad ten nėra visai jokios "lyrikos" - ją ryte prarajau, kaip kokį laukinių vakarų nuotykių romaną.

Autorius, kilęs iš Kauno miesto biednuomenės, iš pat mažens buvo linkęs į nuotykius ir jų jam nepritrūko. Nuotykin-gam gyvenimui prieškarinėje Lietuvoje, Rusijoje, Sibire ir kariaujant su austrais caro armijos eilėse autorius skiria tik 144 ps., kai tuo tarpu kiti atsiminimų autoriai tam laikotarpiui su daug mažiau asme-

Pulkininkas K. Žukas - Lietuvos Krašto Apsaugos Ministeris kritiškais 1920 - 22 metais - žvelgia atgal. Iškalbinga mūsų „oficialios“ istorijos korektūra. Knyga, kurią vertėtų paskaityti dr. Pijui Grigaičiui.

ninių nuotykių skiria istisus to-mus!

145 puslapyje 1918 m. gegužės 28 d. autorius jau Lietuvoje ir, būdamas akcijos žmogus, tuojau įsijungia į tokius veiksmus, kurie vėliau buvo pavadinti mūsų nepriklausomybės kovomis. Pradžia buvo padaryta Raseinių Edelio vaistinėje, kur kilo mintis skelbti "Raseinių respubliką", kas netrukus ir buvo įvykdyta. Nuo 1919 m. vasario 10 d. autorius įsijungia į Lietuvos kariuomenę. Kur jo improvizaciniais gabumais atsiranda daug platesnė dirva, negu anksčiau.

Kurį laiką pabuvęs "Suvalkijos fronto vadu" ir įgijęs nemažo populiarumo autorius dr. K. Griniaus ir M. Slezevičiaus buvo įkalbėtas įstatyti savo kandidatūrą į steigiamojo seimo rinkimus laudininkų sąraše. Brinktas į seimą, K. Žukas greitai skiriamas krašto apsaugos ministru K. Griniaus kabinete. Tas kabinetas laikėsi tik krikščionių demokratų bloko malone, kurie, kaip žinia, su-

darė didžiausią grupę steig. seime. Žukas susitarė su kr. dėm. vadu M. Krupavičium, kad tas paskirtų jam adjutantą ir tokiu būdu žinotų kas darosi krašto apsaugos ministerijoje.

Mūsų kariuomenė buvo kuriama iš nieko. Tas pats ir su visu valstybės aparatu. Kokių ten nebuvo nuotykių! Ir kiek daug nepaprastai reikšmingų dalykų nulėmė paprastas atsitiktinumas. Žuko santykiai su sovietų pasiuntiniu Akserodu, kuris mūsų krašto apsaugos ministeriui tiksliai papasakodavo ką kiekvienas ministeris kalbėjo ministerių kabinete posėdyje, nepaprastai įdomūs. Stačiai netikėtinos smulkmenos iš derybų su bolševikais ir lenkais. Gera visos eilės karininkų ir politikų charakteristika.

Perskaičius tą knygą, nenoromis pradėti tikėti specialia Dievo malone Lietuvai - ką tie vyrai tik nepridarė, o Lietuva Nepriklausomybės vistic nepradarė.

Savo knygos gale autorius pasakoja apie pasikalbėjimą su gen. Černium 1957 m., kuris smarkiai kritikavo mūsų karvedybą nepriklausomybės kovų metu. Autorius jam taip atsikirtęs:

- Sunku buvo, ponas general, labai sunku buvo, bet ištesėjome. Egzaminus išlaikėme trejukai su dviem minusais, bet vis dėlto išlaikėme. Blatkykite jus...

Tis kartus buvome aukščiau egzaminams, - lenkų, vo-

kiečių ir bolševikų ultimatumai, - bet egzaminuotis iš viso nestojome... Neįdrįsime... Net mėginti neįdrįsime...

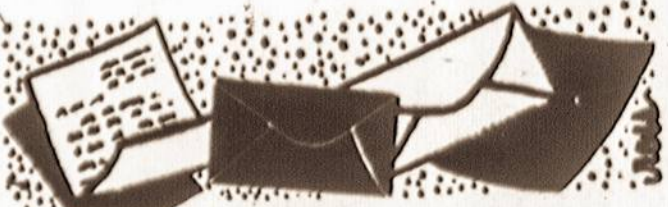
Toks galas, žinoma, skamba kiek demagogiškai. Laikai buvo pasikeitę. 1919-1922 m. improvizavome ne tik mes, bet ir tie mūsų kaimynai. Kaune sėdėjo ne Pozniakovas, bet daug simpatiškesnis Akseلودas, kurį A. Merkys įpakė porai ka-reiviu primumti už tai, kad bolševikai neprėmė jo - Mer-kio - kandidatūros į pasiuntinius Maskvoje!...

Džiaugiantis labai malonia ir smagia lektūra, knygai reiklia padaryti ir kai kurių prie-kalbų: joje yra nereikalingų epizodų, o kai kurie labai svarbūs atsitiktiniai per mažai išryškinti ir jie, nežinant visų aplinkybių, ne visai supranta-mi. Reikia atsiminti, kad tą laikotarpį patys aktyviai pergyvenę žmonės jau turi turėti per 60 metų amžiaus.

Kitas priekalbės liečia kai kurių žmonių minėjimą pirmąja pavardės raide. Jei autorius dėl vieny ar kity priežasčių nenori minėti jų pavardžių, tegul nemini ir jų pirmųjų raidžių, nes tik sukelti norą spėlioti, kas kai kada priveda prie nereikalingų apsirikiimų. Pvz. Žukas rašo turėjęs nema-lonumų su karininku V. ir skliausteliuose paaiškina, kad tai buvęs mūsų žinomiausio in-zinariaus sūnus. Kas gi tas in-zinterius, jei ne Vileišis?

Baigiant norėčiau palinkė-ti, kad tą knygą perskaitytų ir dr. P. Grigaitis. Iš jos visos, ne tik iš jos priedo apie gruodžio 17 d. perversmą, galima lengvai suprasti, kodėl Lietuvoje įsigalėjo toks, o ne kitoks režimas.

MUMS
RAŠO

Balandžio mėn. pradžioje Chicagoje pradėtas platinti pamfletas, pavadintas TRIMITY AIDAI - Šaulių periodinis leidinys.

Į tų aplinkybių aiškėja, kad šis "spausdinys" yra pasislėpusių asmenų arba chuliganiško pobūdžio darbas arba turinčių kitokių tikslų agentų veiksmas.

Nei leidėjai, nei redaktoriai kalbamo pakampio dergalo nenurodyti ir jo pažymėtas adresas, kaip iš spaudos paaiškėjo, yra melagingas.

Ryšys su mano vienu pasisakymu spaudoje dėl Chicago Šaulių Klubo veiklos pamflete paliesta ir mano pavardė. Rašinėlis pavadintas "Tebūnie atleista jam, nes nežino ką rašo..." Autorius pažymėtas "A. Valatkaitis, buv. 1920-1921 Mažeikių Šaulių Rinktinės Vadas". Man asmeniškai nežinomas ir nepažįstamas.

Leistas į bet kokias diskusijas su anoniminiu pamfletu nematau nei reikalo nei prasmės. Savo mintis buvau viešai išdėstęs spaudoje, bet kadangi daugelis yra klaidinami to dergalo turiniu dėl mano tarnybinių pareigų Tauragėje Nepriklausomoje Lietuvoje, tad turiu pareikšti, kad Tauragėje nie-

kad jokių tarnybinių pareigų neturėjau, niekad ten negyvenau ir bendrai apie kalbamus ten įvykius nieko nežinau ir nesu savo gyvenime su man primetamais klausimais susidūręs.

Leistas toliau į ginčus su chuliganizmu persunktu pamfletu ir jo "kūrėjais" nematau prasmės.

BR. MATULAITIS
Chicago, Ill.

Antanas Vaivada, V. Tysliavienės ir O. Gedgaudienės broliis, keletą metų ėjęs jam pavestas pareigas Argentinoje, dabar iš Washingtono mums rašo:

My main reason in writing to you is to congratulate you, Juozas, Juozukas and Anne on putting out an excellent newspaper. We have been noticing a consistent improvement in content and appearance and think that Vlenybe is one darn good and interesting newspaper. Special mention should go to Juozukas for his photography work. His pictures are excellent and that one of A. Igaunis from Siberia is really a masterpiece. It's wonderful work not only technically, but from the point of view of human interest, good taste and composition. He's an artist!

K. ŽUKAS

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ

ŽMOGAUS IR KARIO ATSIMINIMAI.
MEDŽIAGA ISTORIKAMS.

Kai liepos mėn. pabaigoje bolševikų - lenkų banga persirito toliau į pietus, teko mums savo kariuomenę skubiai pergrupuoti, t. y. didesnę jos masę permesti iš Kaunijos į Suvalkiją, kur buvo galima laukti visokių netikėtumų.

Rugpjūčio mėnesį dėl nepaprastai įtempto darbo jau buvau gerokai išsisėmęs. Prašiau Respublikos prezidentą atleisti mane nuo kariuomenės vadovavimo pareigų. Toms pareigoms turi būti atskiras asmuo.

Prezidentas ir dr. Grinius vėl panorėjo sužinoti mano nuomonę, kas galėtų užimti kariuomenės vado vietą. Paskyrimas gen. Žukausko, neseniai grįžusio iš Lenkijos, sukeltų didelį karininkų nepasitenkinimą, nes prieš jį buvo varoma agitacija už nevykusį straipsnį lenkų spaudoje dėl unijos.

Liko du kandidatai: plk. Ladyga ir plk. Musteikis, abu pasižymėję kovoje su bolševikais, abu tuomet diviziono vadai. Kito pasirinkimo nebuvo. Laimėjo plk. Ladyga, karštas patriotas, karštas žmogus ir tuomet jau gana aiškus krikščionis demokratas. Jis ir buvo paskirtas armijos vadu.

Vienybės Veteranai

JUSTINAS DRAUČIKAS

Dar vienas vienmetis su Vienybė jos skaitytojas veteranas — Justinas Draučikas iš New Britain, Conn. Jis skaito Vienybę nuo 1905 metų, nuo to laiko, kai atvyko iš Lietuvos.

Justinas Draučikas buvo vienas pirmųjų, patekusių į Vienybės veteranų sąrašą, todėl ir eina trečiuoju iš eilės. Mat, paruošti reikėjo medžiaga, o tai nebuvo lengva, nes Vienybės skaitytojai yra išsibarstę po plačiąją Ameriką. Pagal planą, šis skyrius turėjo būti pradėtas maždaug dviem metais prieš Vienybės Deimantinį Jubiliejų. Todėl dabar šis planas ir vykdomas.

Taip, Justinas Draučikas yra gimęs tais pačiais metais, kaip ir Vienybė — 1886 m. lapkričio 20 d. Paltinų kaime, Šiaulėnų valsčiuje, Šiaulių apskrityje. Justinas augo toje Lietuvos dalyje, kur tautinis susipratimas pradėjo reikštis dar prieš 1905 metų revoliuciją. Revoliucinis sąjūdis su savo laisvės šūkiu jau buvo pasiekęs visus Lietuvos kampelius, kai jaunas 19 m. amžiaus Justinas apsisprendė apeisti savo mylimą tėviškę. Atvykę į New Britainą, Justinas rado, savo brolių Joną, jau seniau čia įsikūrusį. Be jau mirusio brolio Jono, Justinas Amerikoje turi dar brolių Liudviką, gyvenantį Elizabeth, N. J. Be to, Lietuvoje jis paliko brolių Petrą, neseniai grįžusį iš Sibiro... Trys Justino Draučiko seserys, Morta, Stasė ir Antanina, taip pat Lietuvoje gyvena.

Justinas Draučikas nuo pat atvykimo į New Britainą aktyviai įsijungė į lietuvišką veikimą — tuojuo pradėjo skaityti Vienybę, Lietuvą, vėliau Sandarą. Priklauso vietinėms ir nacionalėms lietuvių draugijoms bei organizacijoms — SLA, Varpo Klubui ir t.t. Niekad neturėjęs progos pamatyti atgimusios ir laisvę atgavusios Lietuvos, Justinas Draučikas betgi visa širdimi rūpinosi jos reikalais.

Šis tylus, geraširdis New Britaino lietuvis yra vienas iš daugelio tų mūsų tautiečių, kurie kukliai, nesididžiuodami, Amerikoje yra atlikę didvyriškus darbus — organizavę parapijas, draugijas, statę bažnyčias, svetaines ir dalyvavę ten, kur tik reikėjo dalyvauti kiekvienam susipratusiam lietuviui. Justinas Draučikas ne kartą yra pasakęs, kad Vienybė yra jo mėgiamiausias laikraštis. Vienybė didžiuojasi Draučiku, šiuo savo skaitytoju veteranu, nes tokių kaip jis dėka, ji dabar gali ruošti savo deimantiniui jubiliejui.

LITERATŪROS LANKAI ATSILIKO NUO GYVENIMO: IŠĖJO BE NUOSMŪKIO

Pasirodė seniai lauktas Literatūros Lankų naujas numeris. Numeris naujas ne vien tuo, kad su šių metų data, bet ir tuo, kad nieko nerašo apie senstelėjusį "kultūrinį nuosmūkį".

Aidų žurnalas, berods, penkis mėnesius nežė "nuosmūkio" našta, redakcijos nario Juozo Girniaus užkrautą. Tuo tarpu Literatūros Lankai ši sykį tos nemalonios naštos išvengė, nors tas pats Juozas Girnius yra ir Lankų redakcinio kolektyvo narys.

Taigi, paradoksaliai kalbant, šis Lankų numeris naujas dar ir tuo, kad labai atsilikęs nuo gyvenimo: nei girdėjęs, nei regėjęs garsiojo "manifesto".

Tas atsilikimas, anaipol, nėra yda. Tai dorybė. Juo labiau, kad į šį numerį sudėti atsakymai į literatūrinę anketą. Atsakymai vienokio ir kitokio plauko literatūrai bei literatūriniam gyvenimui besidominčių žmonių. "Nuosmūkio" baciloms labai patogi proga. Tačiau nė vienas atsakiusiųjų jomis neužsikrečia. Net ir Juozas Girnius to žodžio nepavartoja.

Anketa, paruošta Juliaus Kaupo ir Kosto Ostrausko, susideda iš trijų klausimų.

Pirmas klausimas: Kuri knyga mūsų literatūroje yra ypač nepakankamai įvertinta ar nesulaukusi jai priklausančio dėmesio?

Vieni atsako: nėra "aukų", yra pervertinimų.

Kiti sako, kad daugelis tremtyje išėjusių kūrinų nebuvę tinkamai įvertinti.

Krinta į akis keili pasakymai apie mūsų literatūros raišdos, jos istorijos, jos visumos neįvertinimą.

Be nepakankamai įvertintų autorių minimi: Donelaitis, Krėvė, Sruoga ir keletas jaunesnių.

LEONARDAS ŽITKEVIČIUS

Sunku į šį klausimą atsakyti. Taip pat sunku dėl kaikurių atsakymų ginčytis. Jei reikėtų, galėčiau pasirašyti po Kazimiero Barėno ir Alf. N. - Niliūno atsakymais.

"Sakyčiau, kad labiausiai atstumta knyga bene bus J. Dobilo-Lindės "Blindas", kurią laikome pirmuoju savo romanu, bet kurios bent ištraukų niekad net nepanaudojome jokiose skaitymų knygose." (K. Barėnas)

"... man norėtųsi ypač pabrėžti nepakankamą Valančiaus prozos įvertinimą. Jis, mano galva, didžiausias mūsų senosios prozos meistras ir lietuviškos prozos iniciatorius apskritai, pirmasis mūsų literatūroje sąmoningai panaudojęs stilistines lietuvių kalbos galimybes, turėtų susilaukti didesnio dėmesio." (A. N. - Niliūnas)

Antras anketos klausimas: Kokį vaidmenį literatūros veikale turėtų vaidinti moralinis, tautinis ir socialinis motyvas?

"Kokį autoriui diktuoja jo vidus ir kūrinio ypatingieji reikalavimai", atsako Alg. Landsbergis.

Tai "priklauso nuo to, kokio vaidmens savo veikalui siekia rašytojas", atsako Alg. Mackus.

Prieš tuos motyvus iš principo niekas nepasisako. Daugelis pasisako už juos. Bet "joks moralinis, tautinis ar socialinis motyvas neišgelbsti formalistiškai silpno kūrinio" (Bronys Raila).

Trečias klausimas: Kokius neigiamus reiškinius pastebite dabartiniame mūsų literatūros gyvenime?

Daug daug tų reiškinų. Šviesuomenės nesidomėjimas lietuviška knyga. Oportunizmo slibinas. Kritikos atsilikimas. Kritikos infliacija. Autorite-

tingas nuomonės reiškimas be akademinio pasiruošimo. Ne-kultūringos diskusijos. Tamsuoliai redaktoriai. Netikusi rasytojų draugija. Nevykęs premijų skirstymas. Leidyklų nykimas. Prieauglio stoka. Farizėjiškumas. Ir t.t. Ir t.t.

Didžiausias pesimizmas. Optimistinių krislių labai maža.

Skaitydamas atsakymus į trečiąjį klausimą, ir šio rašinio autorius užsikrėtė neigiamų reiškinų bacilomis. Kaikurių atsakymų vienpusiškumas nukėlė jį į vienpusiškumą ir literatūros gyvenime. Bet apie tai kitą kartą.

Į anketą atsakė 27 asmenys. Du atsakymai dar neatspausdinti. Nevisi atsakė į visus klausimus. Daugelis užklaustųjų neatsakė. Prie jų priklauso ir šio rašinio autorius. Ne tiek dėl nepaslinkumo, kiek dėl nežinojimo, ką rašyti.

Literatūros Lankai yra tam tikros literatūrinės "partijos" organas, įdomus ir nepartiečiams. Duoda gerų pasiskaitymų. Ypač kritikos srityje.

Geras dalykas, kad į Lankų bendradarbių skaičių įsileidžiami ir nepartiečiai. Pvz. šiame numeryje: Leonardas Andriekus ir Kazimieras Barėnas.

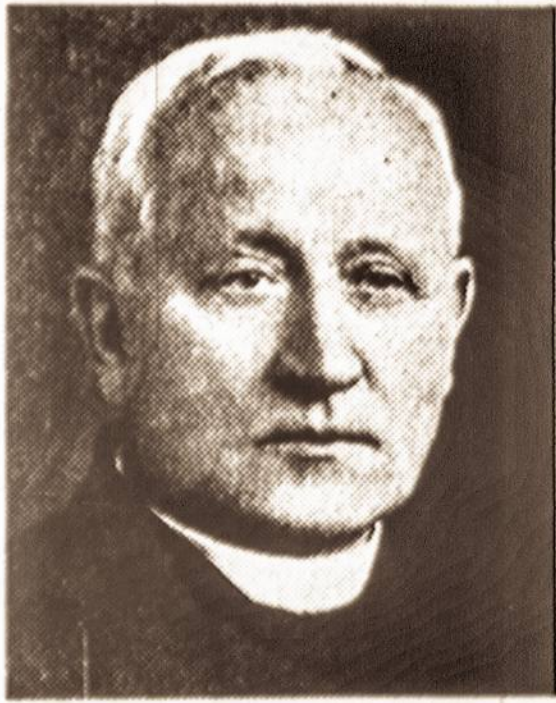
• Dar nėra nutarta, kur įvyks "virsnių" konferencija, jei iš viso ji įvyks. Britai nori, kad ji būtų labiau privataus, negu propagandinio pobūdžio. Praėjusią savaitę Paryžiuje jų užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloyd kalbėjosi su JAV valstybės sekretorium Herteriu apie virsnių susitikimą laive ar San Francisco mieste, kur privatumui sąlygos esančios geresnės, negu Ženevoje.

• Irano Sachas Mohammad Riza Pahlevi atvyko į Angliją trijų dienų vizitui.

Clevelando dailininkas Vytautas Ignas prie savo autoportreto Chicagos jėzuitų namuose suruoštoje parodoje.

V. Noreikos nuotrauka

Kunigas A. Milukas

KUNIGA A. MILUKA ATSIMINUS

Kleofas Jurgelionis

Naujųjų ateivių arogancija, kurstoma jų begalinio godumo, jau siekia beprotystės čirkuro. Jie turi panikinę ir po kojų pamynę negausią senesnių imigrantų inteligenciją. Štai paskutinis bjaurus apsirėškimas.

Tūlas L. Mingėla, niekad savo gyvenime nematęs kun. A. Miluko, pasiryžo parašyti ir jau turįs parašęs kun. A. Miluko "monografiją". Niekas nežino kokių niekų jis toje monografijoje bus prirašęs. Jeigu jo parašytos jo žinių santraukos Lietuvių Dienose ir dabar Vienybėje turi tikslą pranešti, kas bus (ar jau yra) jo nematytoji knygoj — tai ta kun. A. Miluko monografija bus kvailiausias rinkinys fantastiškų tiesos iškraipymų, perdėjimų vienon ar kiton pusėn, prieštaraujančių statistikų ir melų, — melų pūrais. Už to "dypukiško" iškalyno ir nedorovės, tikrojo kun. Antano Miluko nebus matyti. Jeigu velionis pajustų, kad jį, jau bejėgį, prislėgė tokie statistiški melai, kokius tik naujieji ateiviai moka prasimanyti, jis tikrai apsisvertų grabė kniūbsčias.

Apie kun. A. Miluko gyvenimą, jo asmenį, jo darbštumą, jo žmoniskumą ir jo nuopelnus negalima rašyti nepažinusi jo asmeniškai ir nebusis jo artimu draugu bent keletą metų.

Per ketvertą paskutinių jo gyvenimo metų mudų buvom su Miluku tokiais draugais. Metų skaičium mes būtume buvę tokiais pat draugais visą metų skaičių. Bet aš gyvenau Chicagoje, o jis Maspeth (New Yorke) ir todėl niekad nesusitikom visą tą laiką iki 1938 metų, kada aš buvau SLA seimo išrinktas Tėvynės redaktoriaus pareigoms.

Jis pirmas atėjo pas mane pasveikinti mane, ir mes nuėjome pietų pavalgyti dideliam New Yorker viešbutyje. Valgėm pietus ir, pirma pažinčiai, išsigėrėm po "klebonišką". Dėl tos "kleboniškos", mūsų pietų sąskaita pasidarė per didelė vienam kun. Milukui mokėti. Bet mudu susitakėm — mokėjome per pusę, kaip aš tai buvau sumanęs.

Po to kiekvieną sekmadienį, su žmona ar vienas, religiskai lankiausi pas kun. A. Miluką — seserų pranciškonų ligoninėje "kardiakams" vaikams. Tai buvo Maspeth, o Maspethas buvo paskutinė kun. Miluko parapija, kurioj jis buvo klebonas.

Kas sykis, man atsilankius

pas jį, mes kalbėdavom apie Lietuvybę, literatūrą, poeziją.

Kada aš atsilankydavau pas jį vienas, be žmonos, kun. Miluko sumanymu mes "vizituodavom" jo buvusius daugiau pasiturinčius parapijonis. Jie visi turėjo darbus milionierių ūkiuose. Vienas jų buvo daržininkas ir turėjo karvę. Tai iš tos karvės pieno mudu su Miluku gaudavom po bliūdą rūgusio pieno. Amerikoj rūgusis pienas buvo ir tebėra retenybė.

Pradžioj mūsų pažinties kun. A. Milukas, su didele pagalba iš jo redaktorės Pranciščių Julės pusės, baigė rengti paskutinę savo knygą, kuri lietuviškai bendrąją Lietuvybę, kiek lietuvių vargus. Kaip nekenčiamų ateivių Amerikoje. Taip, kada "dypukams" mes (ypač Amerikos valdžia) davėm nepaprastą progą greit praturtėti, tai kun. Miluko laikais lietuviai ir kiti ateiviai buvo nekenčiami. Tuo žiauriu pavvyzdžiu buvo Hazleto skerdynės, kuriose 10 ar daugiau lietuvių angliakasių buvo šerifo ir jo samdinių nušauti — iš užpakalio. Kita pusė nušautų buvo slavų tautų žmonės. Visa Amerikos spauda šiame atsitikime stoji šerifo pusėje. Ir tą amerikonišką žiaurumą iš viršaus iki apačios kun. A. Milukas faktais savo knygoje įrodė.

Kada Pranciščių Julė jau turėjo paskutinę Miluko knygą apdariusi kietais viršeliais, kun. A. Milukas mėgino ją parduoti kunigams, klebonams ir katalikiškiems laikraščiams. Tik vėliau aš sužinojau, kad klebonijų durys Milukui buvo uždarytos, kada jis atsilankė pas juos savo knygą parduoti. O katalikiškuose laikraščiuose kun. Miluko paskutinė knyga

nebuvo nė žodžiu paminėta. Tai aš pats mačiau.

Mano tuometinis draugas M. Vasiliauskas, kurs buvo linotipininku SLA spaustuveje, man pranešė kad kun. Milukui yra uždaromos klebonijų durys — visur aplink — Brooklyne, Waterbury iki Bostono. Iš paties kun. Miluko aš jokių nusiskundimų negirdėjau. Tą katalikiškų kunigų nusigręžimą nuo kun. Miluko skaudžiai jautė tik kun. Milukas ir jo bendradarbė ir redaktorė Pranciščių Julė, kuri tą knygą savo rankomis spaudai priėmė ir atspausdino. O tai buvo arti 1,000 puslapių knyga.

Tada aš pasakiau: "Na gi palauk."

Sėdau, ir viena naktis parašiau kun. Miluko knygos recenziją su poetišku įvadu apie jo gyvenimą Pranciškonų prieglaudoj, kur jis savo "Lietuviškas kronikas" rašė. Ir citavau rusiškai Puškiną:

"Ješčo odno poslednieje skazanje
I lietopis' zakončena moja,
Ispolnen dolg zavelčeny ot Boga
Mnie griežnomu."

Savo straipsniui apie kun. Miluką ir jo knygos recenzijai aš skyriau visą Tėvynės puslapį, su didele antrašte — ident visi kunigai ir katalikiškų laikraščių redaktoriai galėtų tai pastebėti.

Ir jie pastebėjo.

Ir Amerikoj ir Lietuvoj kiekvienas katalikiškas laikraštis citavo mano straipsnio žodžius su pagyrimais ir pagarba kun. Milukui. Jiems buvo gėda prisipažinti, kad jiems prisijūtą kun. Miluko knygą jie jau buvo išmetę...

Ir po to ir Pranciščių Julė ir kun. Milukas džiaugėsi, kad klebonijų durys jiems nebuvo uždarytos. Ir gal Pranciščių Julėi grįžo jos pinigai įdėti kun. Miluko knygos atspausdinimui.

Ir, žinoma, aš džiaugiausi, kad mano plunkana turėjo tokios įtakos.

Kun. A. Milukas neturėjo žodžių man atsidėkoti. Bet jo veido išraiška buvo didžiausias man "atsidėkojimas".

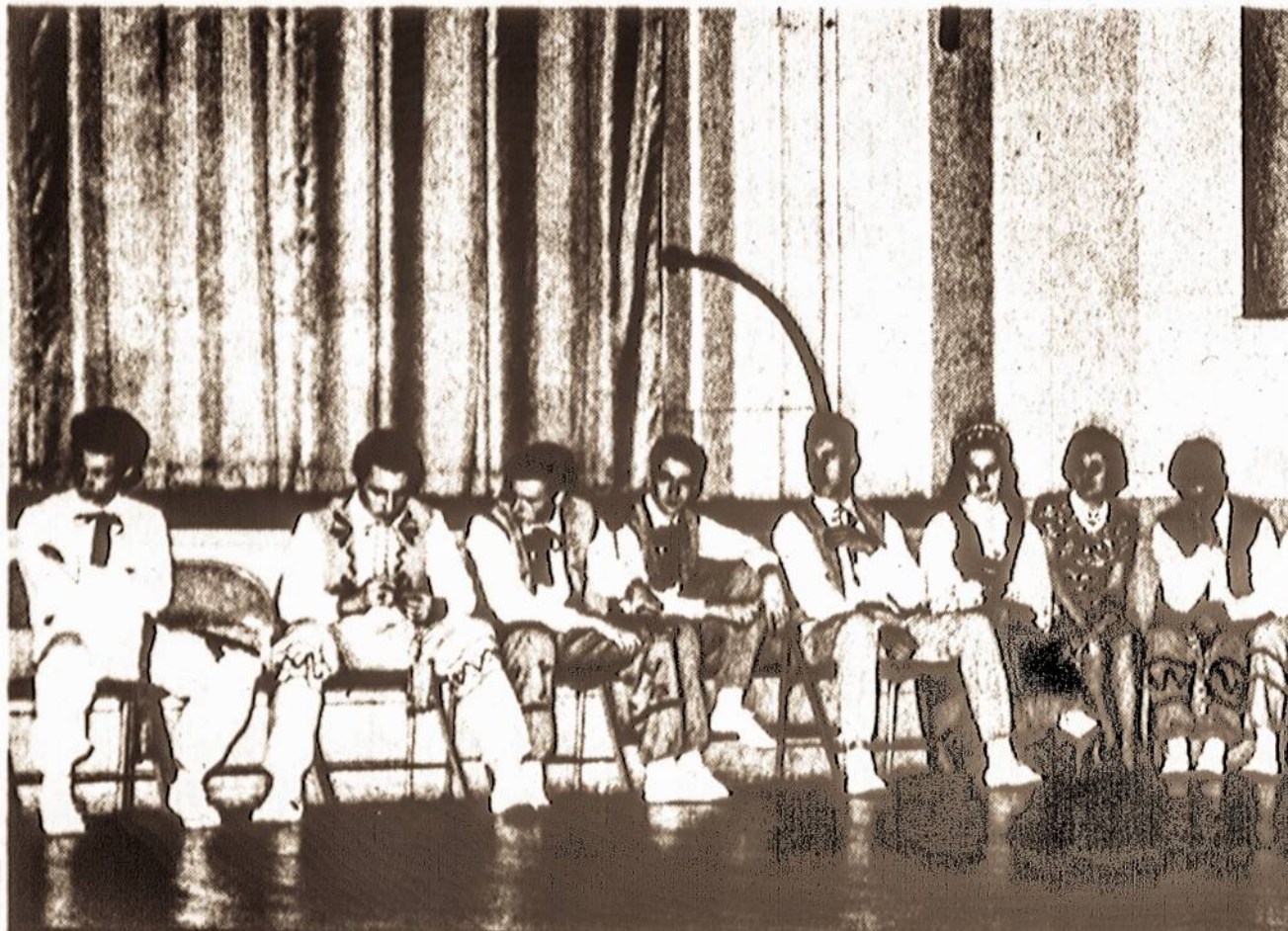
Daug vėliau, kada socialistai ir tautiečiai sykiu, Grigaičio klapčiukai, tarė išmesti mane — neteisėtai — iš Tėvynės redaktoriaus vietos, kun. A. Milukas, išgirdęs apie tai iš Vasiliausko, tuojau atvyko į New Yorko viešbutį, ir SLA tarybą susirinkime reikalavo žodžio mano reikavę. Bagočius, kaip prezidentas, atsisakė jam žodį duoti. Bet kun. Milukas vistiek tebestovėjo ir reikalavo

žodžio. Bagočius tuomet pareikalavo, kad viešbutio tarnai išmestų kun. Miluką iš Tarybos posėdžio. Tarnai atėjo, bet pamatę kad Milukas yra kunigas, atsisakė Bagočiaus reikalavimą patenkinti. Bagočius tuomet paėmė kun. Miluką už apfaklės ir pats, savo rankomis, jį išstūmė iš SLA tarybos posėdžių kambario...

Kada aš sužinojau apie tokį įvykį iš man patikimų šūpų, tuojau nuvykau pas kun. Miluką išreikšti jam savo užuojautą.

Kada žmogus nori būti ir privalo būti pats savimi, jis turi už tai ir nukentėti. Aš tebekentū tą kartą.

• Vietoj atsisakiusios Clare Boothe Luce ambasadorium į Braziliją numatomas paskirti John Moors Cabot, dabar esąs ambasadorium Kolumbifoi, anksčiau buvęs Švedifoj.

J. Matulaitienės vadovaujama moksleivių tautinių šokių grupė

Istorinė apysaka

P. Tarasenka

KĘSTUTIS KRYŽIUOČIŲ NELAISVĖJE

— Įsitikinote, garbingieji konvento dalyviai, kaip taikingomis priemonėmis Lietuvos neužvaldysim! — tarė didysis ordino magistras. — Kalavijas ir ugnis — tai tikriausia ir pagonims lietuviams suprantamiausia kalba. Jais veikdami Lietuvą tikrai užvaldysime. Viešpaties dievo ir ordino globėjos švenčiausios mergelės Marijos padedami, dabar be didelių aukų ir vargo pasieksime galutinę pergalę. Pagaliau amžiams su Lietuva baigsim, įjungsim ją į ordino žemes. Skelbiu paskutinį šventą kryžiaus žygį į Lietuvą! Siame paskutiniame ir pergalingame žygyje sekančių metų pavasarį kviečiu dalyvauti visų Vakarų Europos kraštų valdovus, kilmingus riterius bei krikščionis!

— Drang nach Osten! Į Lietuvą! Į pagonių žemę! — garsiais šūksniais pritarė visi konvento dalyviai didžiajam magistrui.

Vyriausioje kryžiuočių ordino buveinėje, Marienburg pilyje, imta ruošti paskutiniam šventam kryžiaus žygiui į Lietuvą.

Dieną ir naktį kalviai, įvairių ginklų ir šarvų meistrai kalė, grūdino, galando kalavijus ir kitus ginklus, darė šarvus; račiai, staliai, dailidės rengė vežimus, taranus, katapultus; odininkai — pakinktus; pabūklininkai, aptarnaujantieji paraku šaunamuosius ginklus — bombardas, rengė paraką, tekino vandens malūnuose joms sunkius taisyklingai apvalius sviedinius; jokiškai ir riteriai miklino naujai atvartus arklius; maisto tiekėjai rūpinosi produktų ir pašaro parengimu.

Užsidarę savo kambariuose, didysis magistras, ordino maršalas Heningas von Šindekopfas ir vyresnieji, labiau pasižymėję ir patyrę pilių komturai, sudarantieji ordino karo tarybą, ilgai slapta svarstė svarbiausią šio paskutiniojo kryžiaus žygio kryptį ir atitinkamai tvarkė pasirengimą.

Karo taryba ko paslaptiniausiai nutarė vienu žygiu baigti su Lietuva ir todėl pulti ne Žemaitiją, o svarbiausius Lietuvos centrus: Kauną, Trakus, Vilnių. Paėmę juose esančias mūrines pilis, tikėjosi užvaldyti visą kraštą.

Moterų Vienybės jubiliejus

Moterų Vienybės steigėja ir pirmoji pirmininkė K. Garšvienė asistuojant dabartinei pirmininkei P. Šimėnienėi, atliko sukaktuvinio torto pjovimo ceremonijas. Tortą paaukojo ilgametė M. V. narė ir viena iš steigėjų, Marijona Strumskienė-Jokubaitienė.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Gegužės 3 d. Hotel Towers Brooklyne įvyko Moterų Vienybės 25 metų sukakties minėjimas, praėjęs dideliu pasisekimu, iškilmingoje nuotaikoje.

Vakaro programą atidarė Marijona Jokubaitienė ir programai vadovauti pakvietė Oną Valaitienę. Pirmiausiai perstatytos Moterų Vienybės steigėjos bei organizatorės: E. Valukienė, M. Strumskienė-Jokubaitienė, K. Garšvienė, J. Trečiokienė, P. Atkočaitienė, M. Strimaitienė, E. Mikolainienė ir O. Vinikienė, R. Budrienė buvo sukakties minėjimo garbės pirmininke ir globėja, bet, dėl susidėjusių aplinkybių, negalėjo dalyvauti; M. Jokubaitienė perskaitė jos prisistatymą laiską.

Vakaro vedėja pakvietė draugijos pirmininkę P. Šimėnienę, finansų sekretorę U. Bacevičienę ir išdėtininkę O. Petrasch prisegtį po gėlę, be pertraukos išbuvusios 25 metus narės: P. Atkočaitienė, U. Bacevičienė, E. Baltuvienei, O. Budraitienė, G. Briedienė, O. Daukantienei, O. Ginkuvienei, M. Jokubaitienė, N. Kulbokienė, E. Kulber, A. Karvelienė, T. Klimienė, O.

Moterų Vienybės sukaktuviniame bankete dalyvavo viešnių ir iš kitų vietovių. Nuotraukoje: adv. Suzana Šalnienė iš Bostono su Jieva Valukiene, viena iš Moterų Vienybės steigėjų.

Litvaitienė, Z. Misūnienė, T. Norkuvienei, E. Povilanskienė, A. Povilauskienė, P. Šimėnienė, E. Sinušienė, E. Trečiokienė, O. Valaitienė. Buvo pakviesti kalbėti: A. Šimutis, Lietuvos Konsulas, adv. Z. Šalnienė, Lietuvos Lietuvos Garbės Konsulo žmona iš Boston, Mass. J. Tysliava,

Vienybės redaktorius ir Rašytojų Draugijos pirmininkas, dr. M. Vinikas, SLA sekretorius, A. S. Trečiokas, BALFO išdėtininkas, E. Mikolainienė, vi-suomenininkė, S. Karvelis, veteranas veikėjas, L. Bieliukienė kuri Lietuvos Moterų Atstovybės vardu taip pat įteikė pietų sveikinimą, V. Dilis, Bendruomenės N. J. apygardos pirmininkas.

Dainavo Vincė Jonuskaitė, akomponuojant A. Kepalaitėi.

Laiskais ir telegramomis sveikino: Amerikos Lietuvos Tautinės Sąjungos Rytų Apygarda, Lietuvos Menininkų Sąjunga, Bendruomenės N. Y. Apygardos Valdyba, Lietuvos Moterų Atstovybės Philadelphijos Skyrius, Spaudos Klubas, Newarko Lietuvos Moterų Klubas, Adomas ir Birutė Jezavitai, iš Chicagos, O. Cheleden iš Phila., Pa., J. Bačionas iš Sodus, Mich. Vytautas Širvydas, taip pat jo motina iš Lietuvos, S. Shedlow iš Budd Lake, N. J., Aldona ir Albina Trečiokai iš Paryžiaus, Zachary Fisher, Juozas Ginkus ir šeima, Marjorie ir Jerry Engel, Optimist Club of Brooklyn, Stasys Gegužis ir šeima iš Mahanoy City, Pa., Pranė ir Andrius Lapės iš Stony Brook, N. Y., Vitalis ir Marija Žukauskai, Josephine Anscot, Calif. Jieva ir Jonas Baltai, Rego Park, N. Y., gen. Jonas Černius ir žmona iš Flint, Mich.

Dalyvavo: Maspetho Lietuvos Pilečių Klubo Moterų Skyriaus pirm. A. Raižienė, J. J. Stukas, Lietuvos Atsiminimų Radio valandos vedėjas, Dariaus Girėno Paminklo Komiteto atstovai — B. Spūdienė, adv. S. Briedis ir J. Šaltis, Cappi Petrash, NBC reporterė, V. Vyšnias, Dariaus Girėno Legijono Posto ir American Legion Lith. Mem. Post pirmasis vicekom., A. Senikas, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirm. Svečių dalyvavo per 200.

Programa baigė M. V. pirm. P. Šimėnienė, dėkodama atsilankiusiems ir pasidarbavusiems šiam banketui.

Šokiams grojo G. Vedegio orkestras.

O. VALAITIENĖ

Upė, dalyvavusi Studijų Dienose New Yorke. Tysliavos, Jr. nuotrauka

J. AISTIS

Senovės poetai

JUS, kaip vos išsiskleidusį žiedą,
Iš seniai nuskambėjusių amžių skinu:
Man dar šiltos jės ašaros rieda
Ir dar skamba nemirę aidai ligi nū
Jūsų gyvojo balso ir jūsų sapnų...

Ir kinietis, ir persas, ir graikas
Nuostabiai artimi, giminingi, savi,
Jog net žodžiuose tolis ir laikas
Susilieja, ir plaukia nei upė žavi
Jie visi — amžinybėj jauni ir gyvi...

O nostalgija, meilė, troškimai,
Lakūs polėkiai, džiaugsmas, karti nevilts
Smelkte nusmelkia visą, ir ima
Taip raminti ir guost anie žodžiai šilti,
Jog nušvinta manos kasdienybės naktis...

PABĖGIMAS

Jis (Kęstutis) pastebėjo, kad sienoje yra kiaurymė. Slaptai ją praplėtė, o tarnas išnešė plytas. Jis dabar vylėsi, kad galės įvykdyti tai, ką seniai buvo sugalvojęs, būtent: pabėgti. Visiems žinigus, jis pro kambario skylę išlindo į griovį, kur jo jau laukė tarnas, vadinamas Alpu, kuris, nors apkrikatytas, tačiau iš prigimties buvo pagonis. Jis padarino karalių ir išnešė jam baltą skraistę su juodu kryžiumi, kad, riterio apsiustu apsiklėtęs, aukštojo komendanto žirgais, kurie buvo jau atvesti, greitai galėtų joti. Tais žirgais ir su tuo apsiustu linksmas paspruko. Priešais jį atėjo ordino riteris. Jie vienas antrą broliškai pasveikino. Bet šis nieko nesuprato, tiksliai vėliau atsiminė, kad pabėgėlis taip atrodė.

Kryžiuočių metrašis

bei dainius trubadūrus, kurie turėjo apdainuoti savo kilmingų ponų laimėjimus ir pergalę.

Tvirtai įsitikinę, kad šis žygis į Lietuvą bus tikrai paskutinis, kryžiuočiai savo pasirėngimo neslėpė, darė viską atvirai, norėdami tuo iš anksto įbauginti lietuvius ir tokiu būdu lengviau pasiekti pergalę.

Karo tarybos sprendimą vykdant, didysis magistras įsakė Ragainės ir Tilžės pilių komitėjams rengti Nemunu plaukti laivus, pasiūsti žvalgus gerai iširti Kauno pilies sustiprinimus, įgulos jėgas ir kelius. Į Ragainę ir Tilžę buvo įsakyta gabenti visas reikalingas priemones, ginklus, maisto ir pašaro atsargas.

Ištisas dienas keli raštingi vienuoliai sulinkę rašė didžiojo magistro laiškus popiežiui ir Vakarų Europos kraštų vadovams. Popiežiaus Klemento VI magistras prašė, kad šventasis katalikų bažnyčios tėvas laimintų paskutinį kryžiaus žygį į Lietuvą, suteiktų nuodėmių atleidimą jo dalyviams ir paskatintų katalikiškų kraštų valdovus tame žygyje dalyvauti. Rašydamas valdovams, didysis magistras ypač viliojo kilmingus jaunos riterius, tikindamas, kad šio žygio pergalė yra užtikrinta ir be didelio vargo, be aukų jie būsią išvesti riteriais. „Naudokitės paskutine proga užsitarnauti riterio juostą, pentinus ir teisę nešioti barzdą!“ — rašė savo laiškuose didysis magistras.

1361 m. vasarą popiežiaus įsakymu vyskupai ir kunigai iš sakyklų skatino visus dalyvauti šventame kryžiaus žygyje prieš pagonis lietuvius. Atsiliepė į didžiojo magistro kvietimą ir įvairių kraštų valdovai bei kilmingi riteriai: Vokietijos, Anglijos, Italijos ir kt. Ėmė plaukti į Marienburgą ir kitas kryžiuočių piliis su karių būriais daugybė kilmingų riterių. Drauge jie vedėsi ginklanešius, pažus ir visokius tarnus

— Ar išsilaikys mano mieli broliai ir sūnūs? — nerimavo Kęstutis, kai Alpas jam pranešė tarno žodžius, kad „didelis pavojus jo lizdui gresia“. — Kaip norėčiau jį ginti! Bet kaip? Pabėgti, vienintelė išėjtis pabėgti!

Ką begalvojo nerimo blaškomas Kęstutis, kaip besistengė surasti būdą pabėgti, nieko neišėjo.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ

(Atkelta iš 4 psl.)

Krikščionių demokratų vado, kun. Krupavičiaus iniciatyva buvo sušauktas „mažasis Seimas“, kuriame nebuvo tautinių mažumų atstovų. Tame Seime mudu su plk. Ladyga turėjome nušviesti militarinę padėtį ir pateikti seimui savo samprotavimus, jo pritarimui gauti.

Pirmas žodį gavau aš. Pranešiau, kad bolševikų kariuomenė jau artinasi prie Varšuvos. Tuo tarpu laimėjimas bolševikų pusėje, bet galutiniu Lenkijos žlugimu aš netikiu: aliantai to neleis. Padėtis turės būti atstatyta, gal su tam tikrais bolševikų laimėjimais lenkų valdomoje Gudijoje.

Mano nuomonė: tuojau turime užimti visą Fošo liniją, ypač pietinę jos dalį, tenai įsitvirtinti ir jau nuo jos nei pirmyn, nei atgal nesitraukti. Nesinaudoti dabartine lenkų kritiška padėtimi, nes dar visai nežinia, koks bus to karo galas.

Visai priešingą nuomonę pareiškė plk. Ladyga. Jo visa kalba rėmėsi šūkiu: „dabar ar niekad“. Šitą kovingą šūkį jis savo kalboje vartojo kelis kartus. Jo nuomone, mes turime tuojau užimti visas savo etnografines sritis ir net daugiau, kaip kad lenkai mums padarė. Dabar mums atėjęs tinkamiausias laikas su savo istoriniu priešu atsiskaityti...

Kalbėjo jis karštai, patriotiškai, mitingiškai, įtikinančiai. Mažoji seimo narių nusistatymą jis aiškiai paveržė savo pusėn. Seimas jam pritarė.

Į klausimą, ar atlaikysime mes lenkų puolimą ateity, jis pasakė:

— Kai paleisime kelis šūvius, lenkų vištos išsisklaidys...

Perėmęs kariuomenės vadovavimą, plk. Ladyga pradėjo kariuomenės pergrupavimą ir tuojau pastūmė mūsų dalinius nuo Juodosios Ančios pietų link per Augustavo miškus. Darė jis pergrupavimą teoretiškai, pats į savo dalinius beveik nevažiavęs, nes... neturėjo laiko. Mat, tuomet jis ruošėsi vesti žmoną...

Tuo laiku bolševikų-lenkų kare įvyko „Vislos stebuklas“. Gresiant pavojui netekti savo sostinės, lenkų tarpe kilo nepaprasto patriotizmo banga, atsirado didelis pasipriešinimo noras. Jų kariuomenės vadovybę faktiškai perėmė Fošo atsijustas prancūzų maršalas Weigand. Bolševikai gavo didelį smūgį, ir visas jų frontas metėsi galvotrūkiškai bėgti atgal.

Lenkai, žinoma, pradėjo vyti priešą visu frontu, o čia kairiajame jų sparne atsirado lietuvių kariuomenė. Aiškūs dalykas, kad ši kliūtis turėjo būti prašalinta. Mūsų daliniai buvo vienur apsupti, kitur atskirti nuo savo vadovybės ir užnugario. Daugiausia nukentėjo 2 pėst. pulkas. Nežinau tiksliai, kiek turėjome nuostolių iš „Augustavo operacijos“, bet, rodos, užmuštų, sužeistų ir patekusių nelaisvėn buvo per 2.000.

Mūsų kariuomenės katastrofos dieną, rugsėjo 4 ar 5, oficiozas „Lietuva“ įdėjo kronikoje tokią žinutę (cituoju iš atminties):

— Šiandieną Vytauto bažnyčioje kun. Tumas suteikė moterystės sakramentą mūsų garbingam armijos vadui plk. Ladygai ir panelei (rodos) Pauliukonytei, ar Paliulytei.

(K. Zukas - Žvilgsnis į praeitį. - Žmogaus ir kario atsiminimai. Medžiaga istorikams. Išleido Terra, 3333 South Halsted St., Chicago 8, Ill. 477 psl. Kaina 5 doleriai.)

MARY PAIAUIS

RESTAURANT
BAR & GRILL
337 ST. NICHOLAS AVE.
BROOKLYN, N. Y.
(Ridgewood) Phone: EVergreen 2-9141
Kviečia visus atsilankyti, linksmai laiką praleisti ir su draugais suėti.

REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS JOKUBAIČIAI
322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-2089

Motery Vienybės sidabrinio jubilė jaus banketo dalyvės: E. k. i. d. Helen Rich, Amėlia Sinušienė ir Ona Gedgaudienė. Jubilė jinis banketas įvyko praėitą sekmadienį Brooklyne.

BIRUTIEČIŲ BALIUS

Los Angeles, Calif. — Vietos lietuvių lauktas birutėčių balius balandžio 18 d. praėjo, kaip ir visi jų anksčiau ruoštieji, dideliu pasisekimu, puikia nuotaika. Į jį atsilankė labai daug rinktinės Los Angeles lietuvių visuomenės, kurių tarpe buvo ir mūsų veteranas prof. Mykolas Biržliška.

Gausiausiai dalyvavo jaunimo. Jie turėjo progos smagiai pasišokti. Lietuvių Krašto orkestras yra padaręs pažangą ir visai neblogai pagrojo. Tik pagėdaujama, kad savo repertuaran įtrauktų daugiau lietuviškų šokių.

Pačių birutėčių paruošti valgiai buvo lietuviškai skanūs. Jie tuoj nuo stalų dingo. Visi gėrėjosi skaniais užkandžiais, puikiais tortais.

Los Angeles lietuviai dėkingi birutėtėms už sudarytą garą pasilinksminimo vakarą.

Visas vakaro pelnas eis Sibire ir Lietuvoje vargstantiems lietuviams sušelpti. D.

SKAITYTOJAI,

kurių prėnunerata baigėsi, prašomi nedelsi už laikraštį atsilyginti.

Studijų dienos New Yorke

Gegužės 2 — 3 New Yorke įvyko Lietuvių Studentų Sąjungos studijų dienos rytinio pakraščio studentijai. Akademine dalis vyko Columbijos U. Fayerwether Lounge. Studijų dienų įvairūs programos punktai buvo pravesti kaip atskiri susirinkimai. Po atidarymo, kuri pravedė Vladas Krivickas, Liet. Stud. Sąj-gos N. Y. skyriaus pirmininkas, programą perėmė pirmas dalies pirmininkas Edvardas Kaminskas, pakviesdamas dr. A. Vasį. Sekretoriauti pakviesta Laima Petrauskaitė.

Savo paskaitoje dr. Vasys nušvietė "Lietuvių — rusų santykius" pateikdamas trumpą lietuvių istorijos apžvalgą, remiantis vokiškėmis, lenkiškėmis, rusiškėmis ir lietuviškėmis kronikomis. Šiose kronikose dr. Vasys įrodė daug sąmoningų Lietuvos istorijos klaidojimų ir pabrėžė, kad istorijos falsifikavimas šiandien atliekamas pačių lietuvių, cituodamas pavyzdį iš Lietuvos T.S.R. Istorijos.

Po pietų pertraukos, pirmininkaujant Leonui Sabaliūnui ir sekretoriaujant Eglei Žilonytei, prasidėjo antroji dalis su dail. V. K. Jonyno paskaita — "Moderniojo meno esmė". Dail. Jonynas apgynė moderninį meną prieš visuomenės atakus įrodydamas, kad moderninio meno žilovas turi būti intelektualiai pasiruošęs. Mes

(Nukelta į 9 psl.)

The Best!

REAL IMPORTED POLISH HAM

VISIT THE
POLISH PAVILION
AT THE
UNITED STATES WORLD
TRADE FAIR
SECOND FLOOR
NEW YORK COLISEUM
May 8 through 19

**• ATALANTA
• KRAKUS
• TALA and
• P.O.M. Brands**

of Genuine Imported Polish Ham and other
canned meat products are on display.
Tasting and sale at
Booths 1021-1024, Fourth Floor.

AKADEMINĖS MINTYS

REDAKCIŅĖ KOLEGIJA:
R. Arūnaitė, D. Alytaitė, J. Birutis, L. Petrauskaitė, S. Sirusas, V. Virbickas.
MEDŽIAGĄ SIŪSTI:
Rasai Arūnaitėi, 86-04 94th Street, Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 7-6336.

J. Matulaitienės tautinių šokėjų grupė Studijų Dienų programos metu — Columbia Universiteto salėje, New Yorke.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Studijų dienos New Yorke

(Atkelta iš 8 psl.)

gyvename tokia amžiuje, kuris reikalauja save atstovaujančios kultūros. Dail. Jonynas kaltina pačių lietuvių provincializmą, kuris nenori padėti moderninio meno pastangoms. Visi bandymai yra paminti "kaimečių klumpe". Dail. Jonynas baigdamas pabrėžė, kad modernųjį meną supras

tas, kuris intelektualiai prieis, o priešti reikia domėtis ir nagrinėti. Supratimas seka savaime.

Trečias punktas buvo apvaliojo stalo diskusijos tema — "Lietuvių studentija išsivijoje." Tama susidėjo iš klausimų: Kiek yra kultūrinio nuosmūgio lietuvių studentų tarpe? Kiek lietuviškoji kilmė apsūn-

kina ar palengvina mūsų akademinis bei profesinius perspektyvas? Diskusijas moderavo Vladas Krivickas. Apvalųjį stalą atstovavo Daiva Alytaitė, Irena Banaitytė ir Leonas Sabaliūnas.

Vakare, Columbijos U. Earl Hall, įvykis meno ir šokių vakaras. Programoje, kurią pravedė Vitalis Žukauskas, dalyvavo pianistė Daiva Audėnaitė ir Moksleivių Tautinių Šokių grupė vadovaujama mokytojos J. Matulaitienės.

Sekmadienį Apreiškimo parapijos patalpose studijų dienos baigėsi su žurnalisto V. Rastenio kalba — "Laisvė ir kilūty skleistis žinias ir tiesą." Uždarymui pirmininkavo Romas Kezys, sekretoriavo Daiva Audėnaitė.

V. Rastenio paskaita lėtė žinių sklaidimo konstitucines teises, nuomonių sklaidimo priemonės ir cenzūrą bei varžymą.

Į studijų dienas atvyko iš Philadelphijos, Bostono, New Haveno, Elizabetho ir kitur.

Studijų dienų organizavimo ir pasisekimo nuopelnas tenka Liet. Stud. Sąj-gos N. Y. sk. pirmininkui Vladiui Krivickui, energingai pasiėmusiam lig naštą. Be to, prie studijų dienų rengimo ir pravedimo prisidėjo valdybos nariai: Jurgis Birutis, Aleksandra Butaitė, Romas Penikas ir Danutė Statkutė.

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tamauja daugiau kaip 20 metų.
280 CHESNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Telefonas 9-1181

NAUJA STUDENTŲ VADOVYBĖ

1959 — 60 mokslo metais JAV lietuvių studentija išrinko savo vadovybę sekančios sudėties: (pagal balsų daugumą) (Centro Valdymo — kimas Vėžys, Eugenijus Simaitis, Skirmantas Radvila, Algis Gečiauskas, Rimas Šarūnas, Zina Čikotaitė ir Aleksandras Iljasevičius. Į kontrolės komisiją — Jurgis Birutis, Povilas Kilius ir Laima Petrauskaitė. Į Garbės teisimą — Adomas Mickevičius, Vytautas Kamantas ir Kęstutis Skrupskelis.

Į 561 Liet. Stud. 8-gos narių, turinčių teisę balsuoti, balsavo tik 56%. Didesnėse vietovėse studentų aktyvumas pagal balsuotojų nuomintį atrodo taip: New Yorkas 70.4%, Urbana 70%, Chicaga 54%,

Philadelphija 54%, Bostonas 49%.

Organizaciniu požiūriu šie rezultatai patiekė nemažą staigmeną. Kaip ir kiekvienais metais, akademikai skautai, ateitininkai ir santariečiai buvo išstatę savo kandidatų sąrašus — viso 39 kandidatai. Iki šiol "nenugalimi" ateitininkai turėjo pirmąją vietą užleisti akademikams skautams, o kovingi santariečiai krito į trečią vietą. Iš 13 centrinių organų postų 7 teko skautams, 5 ateitininkams ir 1 santariečiams. Trys populiariausi studentai (pagal gautų balsų skaičių) yra tie: R. Vėžys (144), A. Mickevičius (137) ir J. Birutis (130).

T. R.

STUDIJOZO PASTABOS

Gegužės 2 d. studijų dienų programa New Yorko ir apylinkėse studentija pasisakė lietuvių reikalais. Studijų dienų rengėjai paruošė 9 klausimus, kuriuos diskutavo D. Alytaitė, I. Banaitytė ir L. Sabaliūnas. Moderavo V. Krivickas. Kai kuriais klausimais buvo leista pasisakyti ir diskusijų klausytojams.

Šalia visai blankių klausimų, pav., "Kodėl jūs skaitote save lietuvių?", buvo ir tokių, kurie išaukė aštrias diskusijas, ir kuriems moderatorius nepajėgė padaryti bendros išvados. Pav., "Ar reiktų bendradarbiauti su okupuotąja Lietuva?" Dauguma pasisakiusių kreikė pageldivimą už kultūrinį bendradarbiavimą, kiti griežtai atmetė bet kokią bendradarbiavimo formą. Pastarąją nuomonę ugningai gynė dr. Vasy, gū už platų bendradarbiavimą šalia kitų lygiai karštai kalbėjo prof. Jonynas.

Bediskutuojant pasikėjo, kad studentijos veikla yra sėkmingiausia socialinėje plotmėje, kad vos mažai saujėk idealistų ar apsiyviusių Amerikos gyvenimu grūi išlaisvintą Lietuvą. Buvo pareikta, kad ateities Lietuva turėtų jungtis Europos tautų federacijai.

Šnekant apie kultūrinį nuosmūki mūsų studentijoje, L. Sa-

balūnas pareikšė, kad tokio nuosmūkis yra ryškus. Girdi, sparčiai augantis Akademinių Skautų Sąjūdis ir atgyjanti Korpi Neo Lituania yra geriausias įrodymas, kad mūsų studentijos kultūrinis ir intelektualinis lygis krinta žemyn. R. Kezys pasiskino, kad šių organizacijų augimas parodo ne kultūrinį nuosmūki, bet tai, kad ASS ir neolituanai pajėgė surasti tinkamas veiklos priemones, kurios patraukia iš gimnazijų išeinantį jaunimą į akademines organizacijas. Tikrai būtų neprotinga bet kokios lietuviškos organizacijos augimą vadinti nuosmūkiu. Jei toks nuosmūkis yra, tai jo gražų pavyzdį patiekė kol. Sabaliūnas, bandydamas pigiu būdu apjuodinti ASS ir neolituanus, nepajėgdamas patiekti jokio rimto argumento savo tvirtinimui paremti. Čia tai nuosmūkis.

Šis studijų dienų punktas, kaip ir visa kita programa, buvo gražus Liet. Stud. 8-gos New Yorko skryliaus pastangų rezultatas. Nors dalyvių nebuvo daug, bet dalyvavusieji tikriausiai buvo patenkinti visu tuo, ką girdėjo ir matė, nes pagrindinė studijų dienų programos dalis vyko gražioje Columbijos universiteto aplinkoje.

Visame New Yorke nerasiite gražesnių ir patogesnių salų kaip

GRAND PARADISE

Ką nerengiančė -- koncertų, vestuves, prakalbas ar šokių. -- salėse gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

L. MOLIN - REIKALŲ VADĖJAS
320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1123

BANGA TELEVISION

V. ZELENIS, Savininkas
34-23 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.
PARDUODAMA SU NUOLAIDA:
Televizija, radijas, III-FI fonografai (tape recorders), oro vėsintuvai, langams ventiliatoriai, dulkių siurbliai.
40% nuolaida vokiškiems III-FI aparatams.
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS, HI-FI
Darbo valandos kasdien iki 7 v. v. Tel. AP 7-0349

Dorlon's MFG'S OUTLET STORES, Inc.

148-09 JAMAICA AVENUE JAMAICA 35, N. Y.
(išlipci Sutphin Blvd. stotyje) Tel. AXtel 7-6082
Tik asmeniškai atsilankę, galėsite įsitikinti koks didelis vyriškų ir moteriškų medžiagų pasirinkimas.

Mūsų krautuvėje gausite viską kas tik reikalinga jūsų artimiesiems Tėvynėje pradžiuginti: vilnonės, šilkinės ir kitokios medžiagos žemesnėmis kainomis, negu kitur.

VIENYBĖS SKAITYTOJAI PERKANTIEJI MEDŽIAGAS SIUNTINIAMS I LIETUVĄ GAUNA 10% NUOLAIDĄ.

ANTANO IR ONOS KAUNŲ

MAISTO KRAUTUVĖ

Pristatomas geriausias maistas į namus, taip pat parengimams bei baliams, tik reikia paskambinti:
ULster 8-7821 arba EVergreen 4-5233

52 HUDSON AVENUE BROOKLYN 1, N. Y.

Winter Garden Tavern Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
SAVININKAS
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kainomis.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Baras ir Restoranas

Lietuviškos ganybos
pietūs, vakarienės ir užkandžiai

GERIAUSI GERIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms
prieinamos kainomis. Lietuviškų organizacijų
susirinkimų patalpos nemokamai. Visais reikalais
kreipiamasi į klubo reikalų vedėją K. VAITAITI.
Spaudos kioskas
280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9672

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas
Stiklinis baras. Viena gražiausių užsegų Brooklyne.
273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9333

FIRE - AUTO - LIABILITY - BURGLARY - GLASS PLATE

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street 700 Caroline Ave.
Brooklyn 1, N. Y. N. Valley Stream, N. Y.
Main 4-6400 Valley Stream 5-0783

LIFE - HEALTH - ACC. HOUSEHOLD - COMPENSATION

MATTHEW MAZEIKA, Savininkas

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas Virginia 9-3112

AP's T. V. Service

ALBERT J. MISIUNAS, Savininkas
TAISOMA TELEVIZIJA, RADIJAS IR III - FI
Darbas garantuotas Priimama iki 10 v. v.
101-23 112th Street RICHMOND HILL 19, N. Y.
Telefonas Virginia 6-6895

Three Joe's Service Station, Inc.

Trys Juozai - visi trys lietuviai - rūpestingai, sąžiningai
ir pigiau patarnaus jums, jei tik jūsų automobiliui
reikalingas bet koks - didelis ar mažas - patarnavimas.

COMPLETE AUTOMOTIVE REPAIRS

85-42 WOODHAVEN BLVD. WOODHAVEN, N. Y.
(86th Avenue kampas, prie Jamaica Avenue)
Telefonas Virginia 6-9683

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS - TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIS KREIPKIS Į

American Home Realty

84-14 Jamaica Ave.
WOODHAVEN, 21, N. Y.
TEL. HICKORY 1-5220
(Forest Parkway Stotis)
WILLIAM J. DRAKE

Licensed Real Estate Brokeris

Pagalvok apie savo ateitį, ieškok tinkamą namą savo
šeimai ir sau. Neatidėliok, bet ieškok, tad kreipkis į
AMERICAN HOME REALTY. Šiai firmai vadovauja
patyręs William J. Drake. Jis gerai apyllinkę pažįsta,
nes čia buvo kandidatu į Kongresą.

LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS
Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro.
Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės.
Mes surandame jums paskolą namams.

Tel. HI 1-5220

PABALTIEČIŲ VARŽYBOS CHICAGOJE

III Šiaurės Amerikos pabaltiečių sporto varžybose, įvykusiose balandžio mėn. 25-26 d.d. Chicagoje, lietuviai laimėjo 3 pergalės iš 5 čia vykusių varžybų.

Pirmenybių dėmesio centre buvo vyrų krepšinio rungtynės, kurios baigėsi aiškiai lietuvių laimėjimu - 98:80. Iš žaidėjų tarpo išsiskyrė Varnas ir Vitoninš, kurie tolimais metimais visus stebino. Varnas ši kartą buvo geriausias metikas ir surinko 28 taškus, o latvis Vitoninš - 23. Lietuvių rinktinėi taškus pelnė: Germanas 6, Skaiger 19, Varnas 28, Shimkus 3, Žvinakis 1, Buntinas 2, Montre 4, Valaitis 19, Butka 9, Kamarauskas 7, Dirvonis 0.

Jaunių krepšinyje lietuviai turėjo dar lengvesnę kovą ir įveikė latvius 63:45 (31:15). Lietuviams atstovavo ir taškus pelnė: Valaitis 8, Galinaitis 8, Gudas 4, Jankauskas 9, Montre 4, Armonas 6, Benevich 10, Žvinakis 2, Bartkus 4, Demereckis 1, Karsas 7.

Vienas iš domiausių ir gyviausių pirmenybių susitikimų buvo lietuvių - latvių moterų tinklinio rinktinė rungtynės, kurios baigėsi 3:2 lietuvių pergale. Lietuvių komandoje žaidė: M. Raudienė, O. Blandytė,

Lietuvių vyrų krepšinio reprezentantai po laimėjimo prieš latvių rinktinę 1959 m. Š. Amerikos pabaltiečių sporto pirmenybėse. Kmpo iš k.: Varnas, Butka, Kamarauskas, Valaitis, Germanas; stovi - Dirvonis, Buntinas, Skaiger, Shimkus, Montre, Žvinakis. E. Sulaičio nuotrauka

A. Loye, A. Barzdukaitė, S. Juodvalkytė, A. Liutkutė, I. Besperaitytė, J. Laikūnaitė, E. Kajeckaitė.

Vyrų tinklinyje aiškiai vyravo latviai ir jie čia, be didesnio vargo įveikė lietuvius (3:0) ir estus (3:1), pelnė I vietą. Estai, nugalėję lietuvius (3:1), liko antraisiais. Lietuvių rinktinę sudarė: V. Elkinas, A. Liutkus, M. Leknickas, Z. Žiupsnys, A. Racka, A. Bielskus, R. Babickas.

Vyrų komandinį stalo tenisą nelauktai laimėjo latviai, kurie nugalėjo lietuvius 5:4 ir estus 5:1. Lietuvių rinktinė prieš latvius pasirodė gana lopytos sudėties (J. Nasvytis, V. Kleiza ir B. Žemaitis), o rungtynėse su estais J. Nasvytis pakaitė P. Gvildys. Estai prieš lietuvius nepajėgė stipriau pasipriešinti ir pralaimėjo 1:5.

Individualinėse varžybose pirmuoju išėjo V. Kleiza, kuris

baigmėje nugalėjo latvių Olinš 3:1 (21:7, 21:17, 4:21, 21:17). Trečiuoju liko Gvildys, pusiau-baigmėje nusileidęs Olinšui. Rungtynėse dėl trečios vietos Gvildys nugalėjo latvių Mikelsons 3:1.

Šiaip šios pirmenybės, atrodo, pavyko gana gerai, ir jų nuotaika buvo puiki. Jas stebėjo apie 600 žmonių, kurių didesnę dalį sudarė lietuviai, nors ir latviai čia turėjo nemažą būrelį žiūrovų. Išpūdingai praėjo pirmenybių oficialioji dalis ir paradas, dalyvaujant trijų tautų sportininkams. Čia buvo pasakyta eilė kalbų ir įteiktos dovanos laimėtojams.

EDV. SULAITIS

Jordano premjeras Samir el-Rifai, provakarietiško nusistatymo, atsisakė iš pareigų. Į jo vietą paskirtas Hazza Majali, irgi žinomas savo provakarietiška politika.

BLOODSHOT

Man looked quite ill.
Went to hospital.
Got paid while out of work.
Got well.
Hospital and doctor bills also paid for him.
How come? Has Hartford Accident - Sickness Insurance.
You should too. Call us.

Albert M. Peters

GENERAL INSURANCE

116.55 QUEENS BLVD.
FOREST HILLS, N. Y.

VIRGINIA 3-1477
HARTFORD ACCIDENT AND INDEMNITY COMPANY
Hartford, Connecticut
© 1958 H. A. & L. CO.

Joseph Andrusis Insurance

Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausias apdraudos reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders).

KREIPTIS

HAVEN REALTY

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 7-4477

Kasdien 9 val. ryto iki 9 val. vak.
Sekmadieniais 1 val. p. p. iki 5 val. vak.

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIUNAI

Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

White Horse Tavern

Baras, Restoranas ir Salė

Duodami pošaidotuviniai pietūs

86-16 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9519

PRANAS BRUČAS
Savininkas

VASARNAMIS LAKE HOTEL BARAS IR RESTORANAS

Seventh & Park Ave., Asbury Park, New Jersey
Telefonas: PR 4-7788

Atidarymas gegužės 30 d.

Visi kviečiami atsilankyti į atidarymą, kuris įvyksta geg. 30 d. 4 v. p. p. Programoje dalyvauja aktorius Vitalis Zukauskas iš Brooklyno ir akordionistas Ch. Daubaras iš Philadelphijos. Lake Hotel yra geriausiame Asbury Park rajone. Pusantro bloko nuo jūros ir Monte Carlo Pool. Veikia lietuviška valgykla, naktinis klubas ir baras. Patogus susisiekimas traukiniais ir autobusais. Savininkai lietuviai. Laukiame atvykstant.

Dan Geitz The Florist

30 metų gėlių biznyje. Kalbam lietuviškai.

Mes pristatysime, tik paskambinkite: GL 6-8212
1544 GATES AVENUE BROOKLYN 27, N. Y.
(Myrtle Ave. kampas)

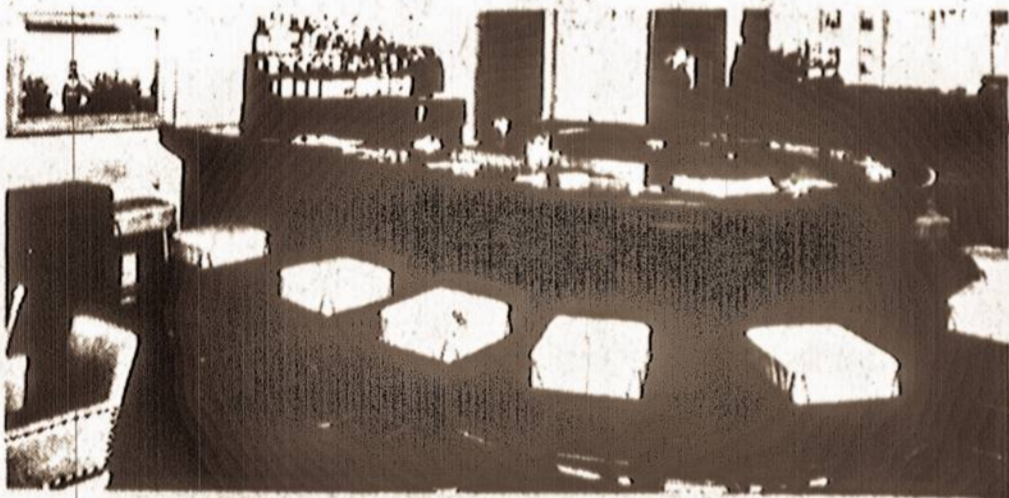
Festival Restoranas ir Baras

VACYS STEPONIS, Savininkas

40 EAST 26TH STREET, NEW YORK CITY

Telefonas MU 3-2928

GERI PIETŪS IR VAKARIENĖ - JAUKUS BARAS

Salė vestuvėms, susirinkimams ir kitiems parengimams.
LIETUVIŠKIEMS SUĖJIMAMS NEMOKAMAI
Gali tilpti 200 žmonių. Mielai kiekvienas bus sutiktas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedejas
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

FORGIONE FUNERAL HOME

ANTHONY FORGIONE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9 STAGG STREET BROOKLYN 6, N. Y.
Vėsinamos Kopolyčios Tel. EV 8-8331 ir EV 7-3293

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius
(vairiems reikalams).

The Arlington RESTAURANT

Phone: TAYlor 7-9847

COCKTAIL LOUNGE, DINING, DANCING, CATERING
HALL FOR ALL OCCASIONS

ARLINGTON AVENUE at HALE AVENUE BROOKLYN 8 N.
Under BMT Jamaica Line - Norwood Avenue Station

lietuviškas maistas

Ona ir Jonas Valaičiai

PASINAUDOKITE PLAČIAI ŽINOMOS IR GERAI UŽSIREKOMENDAVUSIOS
FIRMOS, SIUNČIANČIOS SIUNTINIUS Į SSSR IR LIETUVĄ PATARNAVIMU

PACKAGE EXPRESS and TRAVEL AGENCY, Inc.

Licensed by USSR

BROOKLYN, N. Y. - 1530 Bedford Avenue - Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. - 312-314 Market Street - MI 2-2452, MI 2-1681, Bowling Green 9-6992

Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigose. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės. * Siuntinių pristatymas garantuojamas 100%. Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 v. r. iki 4 v. vak.

MŪSU SKYRIAI

78 SECOND AVENUE
NEW YORK 3, N. Y.
ORegon 4-1540

832 NORTH 7th STREET
PHILADELPHIA 23, PA.
WAlnut 3-1747

107 SO. VERMONT AVE.
LOS ANGELES 4, CALIF.
DUnkirk 5-6350

1241 N. ASHLAND AVE.
CHICAGO 22, ILL.
HUMboldt 6-2818

651 ALBANY AVENUE
HARTFORD 6, CONN.
CHapel 7-5164

11601 JOS. CAMPAU AVE.
DETROIT 12, MICH.
TOWnsend 8-0298

Norėdami gauti daugiau informacijų reikalaukite mūsų firmos katalogą.

SIUNTINIAI SIUNČIAMSI Į SOVIETŲ RUSIJĄ UKRAINĄ, LIETUVĄ, BALTGUDIJĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

Pasinaudok patikimu, kruopščiu ir greitai mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.

Atdara kasdien nuo 9 - 6;
Sekmadieniais nuo 9 - 4.

Licensed by USSR
Tel. CHelsea 3-2583

MŪSU SKYRIAI

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MArket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Rd.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339 Jos Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3980

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA, 23, PA.
Tel. WAlnut 5-8878

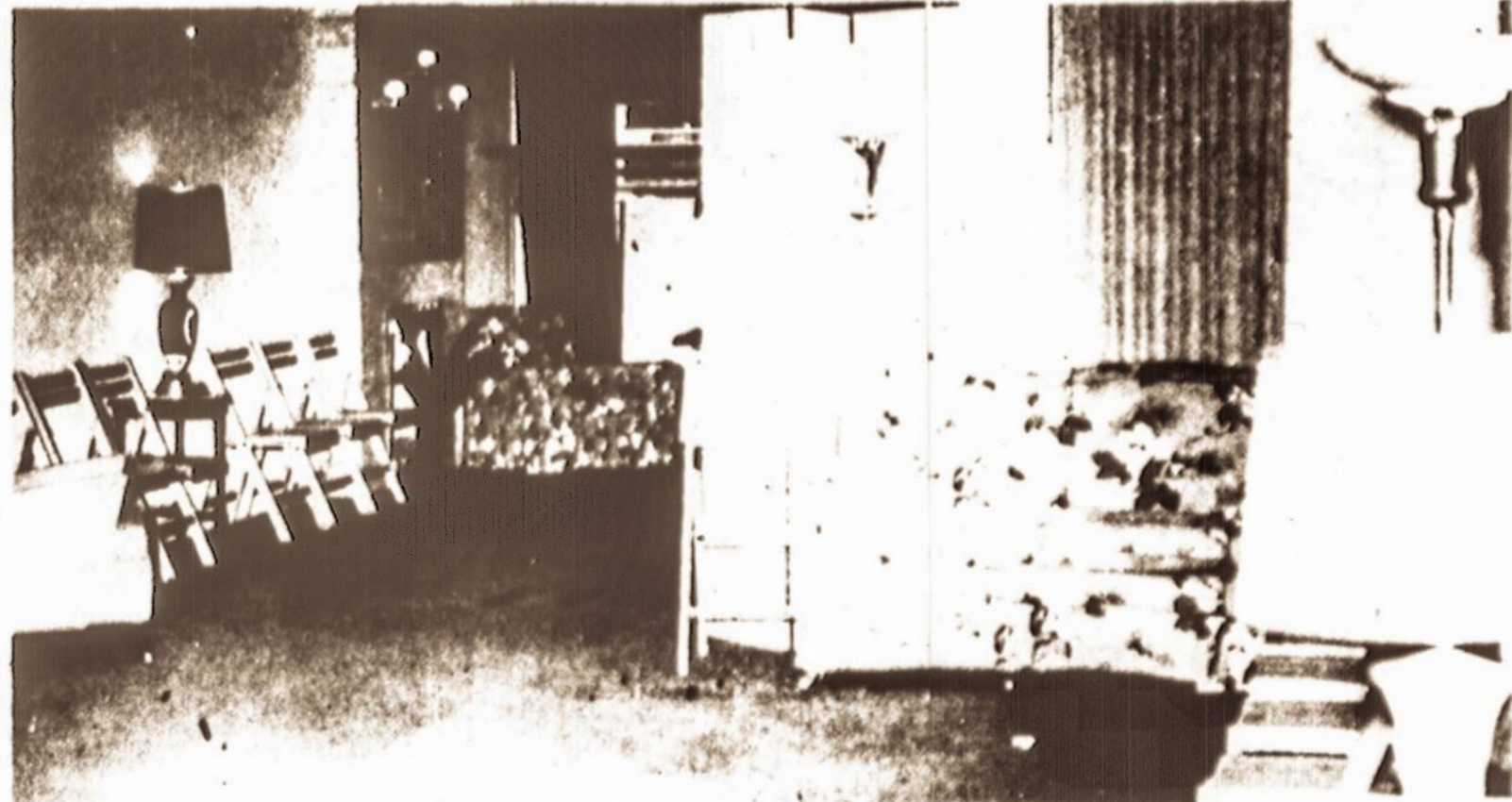
Mūsų didžiulė ir patikima firma yra patarnavusi tūkstančiams klientų, visus geriausiai patenkindama. Mūsų firma 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6 - 7 savaites (oro paštu laike 7 - 12 dienų). Mūsų raštinėse yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies produktų. Prašykite mūsų nemokamo katalogo su visomis informacijomis apie muitą ir persiuntimą. Atdara kasdien nuo 9 - 6 v. v. Sekmadieniais nuo 9 - 5 val. p.p.

AUGUST P. GUSTAS, Inc. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

354 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

TEL. EVergreen 7-4774

Šios naujai įrengtos kopolyčios yra vos du blokai nuo Broadway. Lengvai pasiekiami, važiuojant BMT, INS linijų traukiniais ir autobusais. Daug vietos automobiliams pasistatyti.

VIENYBĖ

Rožė Mainelytė,
žinoma solistė, dainuos šį šeštadienį, gegužės 9, Brooklyno Liet. Piliiečių Klubu salėje įvyksiančiame LB atstovų suvažiavime.

Povilas Dargis,
SLA prezidentas, pereitą savaitgalį organizacijos reikalais lankėsi New Yorke.

Kun. L. Jankus,
kaip mums pranešama, ruošiasi pasitraukti iš Balfo reikalų vedėjo pareigų.

Jonas Budrys,
Lietuvos Gen. Konsulas, su žmona išvyko atostogų į Atlantic City, N. J. Gegužės 22 d. J. Budriui sukanka 70 m. amžiaus.

S. Jasaitienė,
A. Devenienė ir R. Sidzikauskienė automobiliu išvyko į Montrealį. Jasaitienė, kuri laiką viesėjusi pas dukterį ir ženitą Valiūnus, grįžta į Floridą.

R. Janulienė,
po penkių savaitžių atostogų Floridoje, grįžo į namus. Jos draugė Rožė Simelienė, vienybiete iš Nutley, N. J., grįždama iš Floridos, žada aplankyti dukterį, gyvenančią Atlanta, Georgia.

V. Gaigalienė,
vienybiete iš Richmond Hill, N. Y., suruošė sutikimo pietus iš Floridos grįžusioms G. Katielienei ir E. Vaitkūnienei.

Jauniausios Moterų Vienybės sidabrinio jubiliejaus banketo dalyvės, Jurgio ir Marijos Diržių dukterys.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

KULTURININKŲ IR MOKYTOJŲ DĖMESIUI

Sąryšy su LB atstovų ir švietimo darbuotojų suvažiavimu — šį šeštadienį ir sekmadienį — Liet. Pil. Klubu salėje, Brooklyne, Kultūros Taryba ir Liet. Mokytojų Sąjungo skyrius maloniai prašo kultūrininkus, mokytojus ir visus, kurie siejosi tautinės kultūros ugdymu bei pačių didžiųjų dvasinių turtų išsaugojimu, gausiai dalyvauti suvažiavimo posėdžiuose. Čia bus galima išklausti visą eilę referatų, dalyvauti diskusijose bei pasisakyti visais mums rūpimais klausimais.

A. DIMAS
Kultūros Tarybos ir
Liet. Mok. S-gos sk.
pirmininkas.

AKADEMIKAI SKAUTAI VYKSTA Į TORONTO

Šį savaitgalį akademikai skautai iš įvairių JAV ir Kanados vietovių suvažiuos į metinį Akademinių Skautų Sąjūdžio suvažiavimą Toronte. Iš New Yorko vyksta šešios mašinos, iš Chicagos — visas autobusas.

SOVIETŲ PARODA NEW YORKE

Ryšium su Sovietų paroda, atidaroma birželio 30 d. New Yorke, oficialūs Washingtono asmenys kalba apie galimą Chruščiovo atvykimą į Ameriką. Nors niekas tuo tarpu jo nekviečia, bet jau svarstoma, ką reikėtų daryti, jei Chruščiovas parodos proga panorėtų atvykti. Šiuo metu linkstama manyti, kad tokiu atveju jis būtų kviečiamas.

Sovietų paroda New Yorke ruošinama susitarus su Jungtinių Valstybių valdžia. JAV, mašinų principu, savo parodą Maskvoje atidarys liepos 25 d. Atidarymui vadovaus viceprezidentas Nixonas. Paroda tęsis šešias savaites.

VIRŠUJE: Dabartinė Moterų Vienybės valdyba: (iš k. į d.) O. Valaitienė, korespondentė, U. Bacevičienė, Fin. sekr., P. Šimėnienė, pirmininkė, M. Jokūbaitienė, vicepirmininkė, O. Petrash, išdininkė, E. Kulber-Kulbokienė, protokolų sek. **KAIREJE:** Moterų Vienybės sidabrinės sukakties minėjimo banketo metu buvo pagerbtos visos narės, be pertraukos išbuvusios draugijoje. Pirmininkė P. Šimėnienė prisega gėlę ilgametei Moterų Vienybės narei. **A. Povilauskienė.**

J. Tysliavos, Jr. nuotraukos

Motinos diena

Šį sekmadienį, gegužės 11, 5 v. v. Lietuvių Piliiečių Klubu salėje, 69-61 Grand Ave., Maspeth, įvyksta Motinos Dienos minėjimas, kurį ruošia Lietuvių Moterų Klubas.

A. Igaunis kalbės New Yorke

Neseniai iš Sibiro grįžęs Antanas Igaunis gegužės 17 d. (sekmadienį) 4 val. po pietų Baltic Freedom House, 131 East 70th St., New York, N. Y. darys pranešimą New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų nariams. Po pranešimo bus susipažinimo pobuvys su vaišėmis.

Norintieji pranešime ir pobuvyje dalyvauti svečiai prašomi kvietimais apsirūpinti iš anksto, kurie gaunami pas valdybos narius: Juozą Ginkų, dr. J. K. Valiūną, dr. V. Paprocką, Joną Valaitį, St. Guda ir A. Simutį. Dalyvavimas tik su kvietimais.

Pranas Venis,

ilgametis Vienybės skaitytojas, ir vietos veikėjas, neseniai pasitraukęs į pensiją, ruošiasi su žmona Elena aplankyti Floridą ir kitas idomesnes Amerikos vietas.

Lietuvių Skautams Remti Komiteto koncertas ir šokiai įvyksta šeštadienį, gegužės 16 d. Apreiškimo Par. Salėje.

Dailininkų Sąjunga kviečia į talką

New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga 1960 m. vasario mėnesio viduryje American Artists' Club galerijoje, Manhattanne, rengia meno parodą. N.Y.L.D. Sąjunga tiki, kad tokių parodų rengimas būtinas lietuvių kūrybinio branduolio išlaikymui, jo ugdymui, tarpusavio pažinimui ir lietuviškos idėjos bei kultūros sklidimui svetur. Tiems tikslams atsiekti, N.Y.L.D. Sąjunga kviečia į talką visas lietuvių organizacijas prisidėti savo darbu ir parama. Sąjungos nariai yra davę 10 savo darbų (paveikslų), kuriuos tikisi, lietuviškoms organizacijoms padedant, loterijų keliu parduoti ir sukelti lėšas parodos išlaidoms padengti. N.Y.L.D. Sąjunga būtų labai dėkinga, jeigu talka suinteresuotos organizacijos ilgai ne-

delsdamos pareikštų savo pritarimą, norus bei pageidavimus. Greiti atsiliepimai žymiai palengvintų darbo planavimą. Visais talkos klausimais prašome kreiptis šiuo adresu: 141 — 45 Union Turnpike, Flushing 67, N. Y.

Deimantinis fondas

Vienybės reikalams — ofsetinėms mašinoms ir deimantinio jubiliejaus leidiniui — šią savaitę gautos šios aukos:

S. Gudas		
W. Orange, N. J.	\$25.00	
A. Senikas		
Great Neck, L. I.	25.00	
A. Mašinauskas		
Kearny, N. J.	20.00	
S. Petrash		
Richmond Hill, N. Y.	20.00	

Dr. H. Montvilienė		
Brooklyn, N. Y.		10.00
N. Kulbokienė		
Maspeth, N. Y.		8.00
J. Mackevičius		
Brooklyn, N. Y.		\$3.00
P. Svetka		
Maspeth, N. Y.		\$3.00
T. Talat-Kelplia		
Paterson, N. J.		3.00
Aukotojams nuoširdus ačiū.		